

ชื่อวิทยานิพนธ์ การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอศรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2

ผู้วิจัย นางยินดี ทองคำ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สมถวิล วิจิตรวรรณ **ปีการศึกษา** 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2 (2) ประเมินผลผลิตของการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2 และ
(3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา
อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร 41 คน ครู 186 คน ผู้ปกครอง 370 คน นักเรียน 370 คน
หัวหน้าการประถมศึกษา 1 คน และศึกษานิเทศก์ 1 คน รวม 969 คน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น
เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติใน
ระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การเตรียมการ การดำเนินงาน และการรายงานผล ก็มีการปฏิบัติใน
ระดับมากทุกด้าน (2) ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ
คุณภาพดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับคุณภาพดี ด้านผู้เรียน และด้านปัจจัย อยู่ใน
ระดับคุณภาพพอใช้ สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพ และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการ
ปฏิบัติในระดับมาก ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายใช้ผลการประกันคุณภาพเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ใน
ระดับมาก (3) ปัญหา อุปสรรคที่สำคัญคือ มีบุคลากรไม่เพียงพอ มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ขาดแหล่งเรียนรู้
ที่ทันสมัย และมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สนับสนุนการดำเนินงานไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะที่ต้องดำเนินการคือ จัดให้
มีบุคลากร งบประมาณ แหล่งการเรียนรู้ที่ทันสมัย และมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สนับสนุนการทำงานอย่างเพียงพอ

คำสำคัญ การประเมิน, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การประถมศึกษา

Thesis title : AN EVALUATION OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN SAWI DISTRICT PRIMARY SCHOOLS, OFFICE OF CHUMPHON EDUCATIONAL SERVICE AREA, ZONE TWO

Researcher : Mrs. Yindee Thongkham; **Degree :** Master of Education (Educational Evaluation); **Thesis advisors :** (1) Dr. Somkid Promjouy, Associate Professor; and Dr. Somtawin Wijitwanna, Assistant Professor; **Academic year :** 2004

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to evaluate internal quality assurance process in Sawi District primary schools, Office of Chumphon Educational Service Area, Zone Two; (2) to evaluate internal quality assurance output in Sawi District primary schools, Office of Chumphon Educational Service Area, Zone Two; and (3) to study problems and suggestions regarding internal quality assurance in Sawi District primary schools, Office of Chumphon Educational Service Area, Zone Two.

The sample of the research consisted of 41 school administrators, 186 teachers, 370 guardians, 370 students, one Head of District Primary Education and one supervisor, totaling 969 persons. The sample of students was obtained with the stratified random sampling technique. The research instruments used were questionnaires, interview schedules and an inventory form. The statistics used for data analysis were the percentage, mean and standard deviation.

Research findings were as follows: (1) The overall process of internal quality assurance in school was practiced at the high level. When considered by each aspect, it was found that every aspect, namely, preparation, operation and reporting was practiced at the high level. (2) The overall output of the internal quality assurance in school based on educational standards was at the good quality level. When considered by each aspect, it was found that the process aspect was at the good quality level, while the student aspect and the facilities aspect were at the fair quality level. Every school implemented the quality assurance system and practiced it continuously at the high level. The outputs of internal quality assurance were employed by all involved personnel as guidelines for educational quality development in school at the high level. (3) Main problems and obstacles were insufficiency of personnel and budget; lack of up-to-date learning resources; and insufficiency of instructional media, teaching aids, and equipment for support of instruction. Suggestion were given on provision of sufficient personnel, budget, up-to-date learning resources instructional media, teaching aids and equipment.

Keywords: Evaluation, Internal quality assurance, Primary education

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย ประธานกรรมการสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ รับผิดชอบเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมถวิล วิจิตรวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ให้ความเอาใจใส่และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามกระบวนการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสวี ที่อนุญาตให้ทำการวิจัยในเรื่องนี้ และคณะผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร คณะครู ในอำเภอทุ่งตะโก ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมพร เขต 2 ผู้บริหาร คณะครูในอำเภอสวี ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลในการทำวิจัยทุกท่านในครั้งนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ปรารถนาดีให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ จนประสบความสำเร็จ สำหรับคุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเพื่อตอบแทนพระคุณบิดามารดา และคุณครู อาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน ตลอดจนทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของงานวิจัยนี้

ยินดี ทองคำ

มีนาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบความคิดการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	13
มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
กรอบแนวทางการประเมิน	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ตอนที่ 1 สภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง.....	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา.....	58
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา.....	79
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่เกิดจาก การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	101
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปการวิจัย.....	109
อภิปรายผล.....	115
ข้อเสนอแนะ.....	123
บรรณานุกรม.....	126
ภาคผนวก.....	131
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	135
ข สำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	142
ค เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย.....	140
ประวัติผู้วิจัย.....	188

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	กรอบแนวทางการประเมิน.....49
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....57
ตารางที่ 4.2	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยสรุปของผู้บริหารและครู.....58
ตารางที่ 4.3	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการเตรียมการ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารและครู.....60
ตารางที่ 4.4	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการเตรียมการ เกี่ยวกับการกำหนดผู้รับผิดชอบในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารและครู.....62
ตารางที่ 4.5	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการเตรียมการ เกี่ยวกับการวางแผนและการกำกับดูแลการดำเนินงานในการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและครู.....63
ตารางที่ 4.6	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมด้านกระบวนการ เกี่ยวกับ การเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....63
ตารางที่ 4.7	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่มีส่วนร่วมด้านกระบวนการ เกี่ยวกับ การเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....65
ตารางที่ 4.8	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้าน การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและครู.....68
ตารางที่ 4.9	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้าน การดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและครู.....70
ตารางที่ 4.10	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้าน การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบประเมินผลการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและครู.....71
ตารางที่ 4.11	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....73

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.12	จำนวนและร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	74
ตารางที่ 4.13	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้าน การรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารและครู.....	76
ตารางที่ 4.14	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีส่วนร่วมด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการรายงานผลประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	78
ตารางที่ 4.15	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย.....	79
ตารางที่ 4.16	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านผลการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารและครู โดยสรุป.....	80
ตารางที่ 4.17	สรุปค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านผู้เรียน.....	81
ตารางที่ 4.18	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1.....	82
ตารางที่ 4.19	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4.....	83
ตารางที่ 4.20	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 5.....	84
ตารางที่ 4.21	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 6.....	85
ตารางที่ 4.22	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 9.....	86
ตารางที่ 4.23	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 10.....	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.24	สรุปค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านกระบวนการ	88
ตารางที่ 4.25	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13.....	89
ตารางที่ 4.26	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 14.....	90
ตารางที่ 4.27	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 18.....	91
ตารางที่ 4.28	สรุปค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านปัจจัย.....	92
ตารางที่ 4.29	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 20.....	93
ตารางที่ 4.30	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 22, 24.....	94
ตารางที่ 4.31	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 25.....	95
ตารางที่ 4.32	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านผลการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพ และดำเนินการอย่างต่อเนื่องของผู้บริหารและครู.....	96
ตารางที่ 4.33	ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านผลการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับการใช้ผลการประกันคุณภาพของ สถานศึกษาของผู้บริหารและครู.....	97
ตารางที่ 4.34	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีส่วนร่วม ด้านผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	100
ตารางที่ 4.35	ปัญหาและอุปสรรค ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	101
ตารางที่ 4.36	ข้อเสนอแนะ ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	102
ตารางที่ 4.37	ปัญหาและอุปสรรค ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.38 ข้อเสนอแนะ ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	104
ตารางที่ 4.39 ปัญหาและอุปสรรค ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	105
ตารางที่ 4.40 ข้อเสนอแนะ ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	106
ตารางที่ 4.41 ปัญหาและอุปสรรคด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้.....	107
ตารางที่ 4.42 ข้อเสนอแนะ ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้.....	108

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แผนภาพกรอบความคิดการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	32

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบัน เป็นสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร ดังนั้นทุกคนที่ดำรงชีวิตอยู่ในสังคม จึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อจะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ ต้องใช้กระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในการพัฒนาคน ให้เป็นคนที่มีความรู้ การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนคุณลักษณะที่สังคมและประเทศชาติต้องการ ประเทศชาติจะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้รวดเร็วและดีมาน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ ดังนั้น รัฐจึงต้องจัดให้คนในชาติได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้พัฒนาอย่างเต็มที่ ส่งผลให้เป็นคนที่มีจิตคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543)

ในระหว่างที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของไทยได้มีการพัฒนาคุณภาพตลอดมา แต่ก็พบว่ายังไม่ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณธรรม และจริยธรรมของผู้เรียน จึงทำให้มีการปฏิรูปการศึกษาขึ้น เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้นกว่าเดิม โดยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นแม่บทในการบริหารจัดการศึกษา เน้นให้การจัดการศึกษาเป็นไปในลักษณะที่พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักการจัดการศึกษา 3 ประการ คือ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 3) พัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้มีการกำหนดมาตรฐาน และจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา

ในส่วนของการกำหนดมาตรฐาน และจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ทุกระดับ มีการประกัน และประเมินคุณภาพการศึกษา ดังปรากฏรายละเอียดในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและ การประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพ ภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 บัญญัติว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกัน คุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผย ต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และในทุกๆ 5 ปี ต้องได้รับการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอก

จากสาระบัญญัติดังกล่าว เป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้ บรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งควรดำเนินการให้ครอบคลุมแนวทางหลัก ดังนี้

- 1) สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี โดยควรเริ่มดำเนินการ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543
- 2) ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ บริหารการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผลและการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผน พัฒนาการศึกษา ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาและเป้าหมาย / ปรัชญา/ ธรรมนูญสถานศึกษา กำหนด ระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และ นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) การดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน ควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา บุคลากรของ หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในชุมชน และเขตพื้นที่การศึกษาและภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับ หลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ และ
- 4) สถานศึกษาควรจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อย ก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี โดยแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือ แผนงาน ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป แล้วเสนอต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงกำหนด ตลอดจนสาธารณชน จัดทำรายงาน

โดยสรุปปิดประกาศไว้ที่สถานศึกษา แจ้งให้ผู้ปกครองและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้รับทราบ รวมทั้งมีรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วนที่พร้อมจะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดูได้ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 6)

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษา ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการ มีเป้าหมาย การทำงานที่ชัดเจน มีการดำเนินงานตามแผนและมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมิน ตนเอง ก่อให้เกิดข้อมูล ข่าวสาร และสารสนเทศที่สะท้อนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา อันนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงตนเอง ให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ดังนั้น ถ้าสถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ของตนเองว่ามีจุดเด่นในเรื่องใด มีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ด้วยเหตุผล ดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาทุกแห่ง ทุกระดับ ต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา สถานศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็เช่นเดียวกัน จำเป็นที่จะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และได้ดำเนินการให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในปีการศึกษา 2543 จนถึงบัดนี้ก็ผ่านมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง แล้ว แต่ยังไม่ได้มีการศึกษาความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ผู้ศึกษาเห็นว่าสมควรมีการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับ ประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อศึกษากระบวนการ ดำเนินการประกันคุณภาพว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เกิดผลอย่างไร มีปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอะไรบ้าง อันจะนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง เพื่อนำไปสู่ การประกันคุณภาพที่มีมาตรฐานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

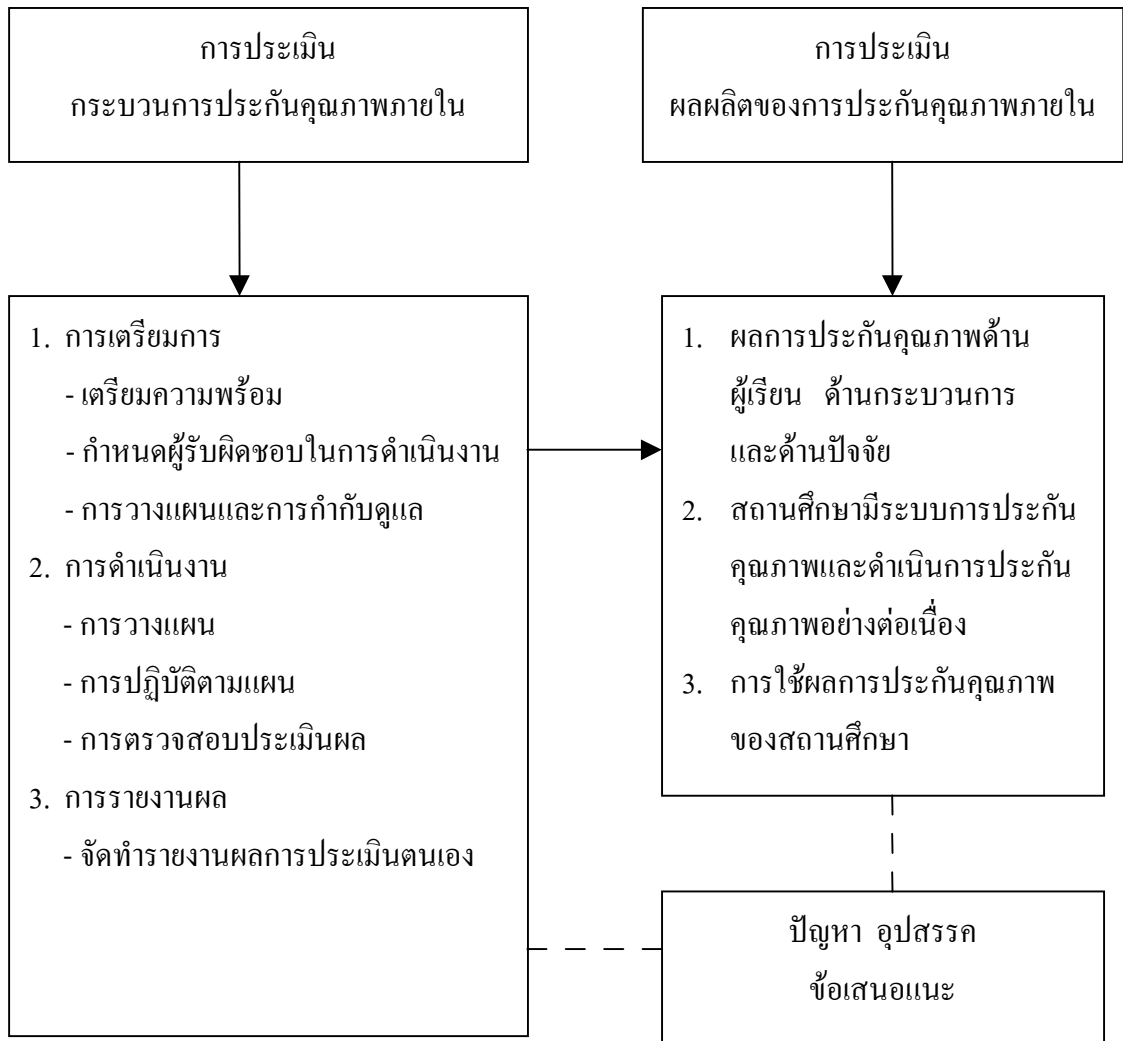
2.1 เพื่อประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา
อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2

2.2 เพื่อประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา
อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2

2.3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2

3. กรอบความคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับ
ประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2 โดยเน้นการประเมิน
กระบวนการ และประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษา
เอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วสรุปนำเสนอกรอบความคิดการวิจัย โดยประยุกต์รูปแบบการประเมินที่เน้น
กระบวนการ และผลการดำเนินงาน ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบความคิดการวิจัยการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน หัวหน้าการประถมศึกษา และศึกษานิเทศก์ ในระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2

4.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2 โดยเน้นการประเมิน กระบวนการประกันคุณภาพ และผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตลอดจน ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2

4.3 การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเป็นเวลา 6 เดือน คือ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 ถึง วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2546

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ ได้มาซึ่งสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2

กระบวนการประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2 ด้าน การเตรียมการ การดำเนินงาน และการรายงานผล

ผลผลิตของการประกันคุณภาพ หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2 ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย ด้านระบบการประกันคุณภาพ การดำเนินการประกัน คุณภาพ และการใช้ผลการประกันคุณภาพ

ศึกษานิเทศก์ หมายถึง ศึกษานิเทศก์ประจำสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่โรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอสวี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ผลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง การประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อนำไปสู่
การประกันคุณภาพที่มีมาตรฐาน

6.2 ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำไปเป็นแนวทาง
ในการพัฒนา ปรับปรุง การจัดการศึกษาในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

6.3 เป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจในการศึกษาค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยทั่วไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางการวิจัย และได้นำเสนอโดยแบ่งเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
 2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
 3. มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้
 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- รายละเอียดของเอกสารที่ศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

1.1 ความหมายของการประเมิน

นักการศึกษาหรือนักการประเมินจำนวนมาก ได้ให้ความหมายของการประเมินในลักษณะที่แตกต่างกันหลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับแนวคิดของผู้ให้ความหมายซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน พอสรุปได้ดังนี้

ความหมายของการประเมินตามแนวคิดเดิม ราล์ฟ ไทเลอร์ (Ralph Tyler) กล่าวว่า หมายถึง กระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการนำนโยบาย แผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติแล้วบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แต่แรกหรือไม่เพียงใด ต่อมา ครอนบาช (Cronbach), สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และ อัลคิน (Alkin) ได้ให้คำจำกัดความการประเมินในทำนองเดียวกันว่า คือการแสวงหาข้อสนเทศเพื่อตัดสินใจ อย่างไรก็ตามยังมีการให้คำจำกัดความที่แตกต่างกันไปอีกหลายประการ เช่น การประเมิน คือ การกำหนดคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมิน (Eiser; Glass; House; Sciven; Stufflebeam) การประเมิน คือ กิจกรรมที่ประกอบด้วยการบรรยายข้อเท็จจริงกับการใช้ดุลยพินิจตัดสินข้อเท็จจริงนั้น (Guba & Lincoln; Stake) จนกระทั่งมีการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยมาตรฐานของการประเมิน และได้ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมินคือ การตรวจสอบคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมินอย่างมีระบบ (นิตยา ภัทสรศิริ 2537 : 142-145)

การประเมิน คือ กระบวนการพิจารณาคูณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งประกอบด้วย การเก็บข้อมูลเพื่อตัดสินคุณค่า ผลผลิต วิธีการ และแนวทางเลือกต่างๆ สำหรับการตัดสินใจและ ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ (Blaine and James 1973: 129)

การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่มุ่งคำตอบถึงการตัดสินคุณค่าของ สิ่งหนึ่ง หรือเป็นกระบวนการที่เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจ องค์ประกอบของ การประเมินจะประกอบไปด้วยสภาพการที่ได้จากการวัดประกอบการตัดสินคุณค่าง่ายๆ นั้น โดยเปรียบเทียบลักษณะการนั้นกับเกณฑ์การประเมิน (ประพัฒน์ จำปาไทย 2538 :1)

การประเมิน หมายถึง กระบวนการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อการตีคุณค่าของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น (สมประสงค์ วิทย์เกียรติ 2537 : 190)

การประเมิน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลที่มีประโยชน์ ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกต่างๆ (Stufflebeam 1985 :159)

การประเมิน หมายถึง การพิจารณาและการตัดสินคุณค่า คุณภาพ ความสำคัญ ปริมาณ หรือสภาพของบางสิ่งบางอย่าง (Bholia 1979 :1)

การประเมิน หมายถึง กระบวนการในการรวบรวมสารสนเทศ เกี่ยวกับสิ่งที่ ถูกประเมินอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินการใดๆ กับแผนและโครงการนั้น ในทุกขั้นตอนของการบริหาร (ปิยะมิตร สุริยกานต์ 2538 :15)

การประเมิน เป็นกระบวนการที่เน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วตัดสินคุณค่า ของสิ่งต่างๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (สุพัตร์ พิบูลย์ 2544 :4)

การประเมิน เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจ อย่างมีประสิทธิภาพสูง (สมคิด พรหมจ้อย 2542 :29)

จากแนวคิดและความหมายของการประเมินดังกล่าวมาแล้ว พอสรุปให้ความหมาย ของการประเมินได้ดังนี้คือ การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเพื่อ ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนางานต่างๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมิน

การประเมินเป็นการดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เพื่อตรวจสอบ ศักยภาพ คุณภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือปฏิบัติการใดๆ มีผลทำให้ได้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่เป็น ประโยชน์สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้องในลักษณะต่างๆ ได้เป็นอย่างดี การ ประเมินเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการตัดสินใจเพื่อพัฒนางานต่างๆ เพราะ การประเมินก่อให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญดังนี้

1.2.1 ทำให้ได้ข้อมูล สารสนเทศต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย หรือทิศทางการดำเนินงานขององค์กร

1.2.2 ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง สื่อ/ชิ้นงาน แผนงาน โครงการ ให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ ลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหา อุปสรรคที่จะทำกิจกรรม หรือการดำเนินงานโครงการใดๆ ล้มเหลว

1.2.3 การประเมินความสำเร็จของงานในความรับผิดชอบทำให้ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ ทราบจุดเด่น จุดด้อยของงาน มีโอกาสที่จะปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการลดโอกาสความสูญเปล่าในการปฏิบัติงาน

1.2.4 การประเมินความสำเร็จของงาน จะทำให้ทราบว่าปฏิบัติการใดๆ ที่ได้ ลงทุนไปแล้วเกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ เป็นการลดโอกาสการสูญเปล่าอีกลักษณะหนึ่ง

1.2.5 กิจกรรมการประเมิน โดยเฉพาะการประเมินตนเอง จะทำให้ผู้รับผิดชอบ งาน เห็นจุดอ่อนและจุดเด่นของตน จะเกิดแรงจูงใจในการพัฒนางานและเกิดการยกระดับ คุณภาพงานอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ รวมทั้งหากบุคคลได้มีโอกาสมองเห็นความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานได้อีกลักษณะหนึ่ง

จะเห็นได้ว่า โอกาสความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ ความสามารถด้านการประเมินองค์กร องค์กรที่มีความสามารถหรือมีศักยภาพในการประเมินสูง จะสามารถหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างต่อเนื่อง จะสามารถยกระดับคุณภาพงานของ องค์กรได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การประเมินมีความสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานอย่าง เป็นระบบ เพราะการประเมินทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ ที่บ่งบอกถึงความก้าวหน้า จุดเด่น จุดด้อยของงาน อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุ ตามเป้าหมายที่วางไว้

1.3 กระบวนการประเมิน

ในการประเมินโดยทั่วไป จะเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลและตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการที่สำคัญๆ คือ 1) วิเคราะห์ทำความเข้าใจกับเป้าหรือสิ่งที่ต้องการประเมิน 2) ระบุหลักการและเหตุผล หรือจุดมุ่งหมายหลักของการประเมิน 3) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน 4) กำหนดขอบเขตของการประเมิน 5) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี แบบจำลองการประเมิน และตัวอย่างงานประเมินต่างๆ 6) ออกแบบประเมิน 7) พัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมิน 8) เก็บรวบรวมข้อมูล 9) วิเคราะห์ข้อมูล และ 10) สรุปผลการประเมินและรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง (สุพัทธ์ พิบูลย์ 2544 :13)

การประเมินโครงการ ถือเป็นกรวิจัยรูปแบบหนึ่ง มีกระบวนการดำเนินการประเมิน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ (สมคิด พรหมจ้อย 2542 :35)

1. ประเมินอะไร : การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน
2. ทำไมจึงต้องประเมิน : หลักการและเหตุผลของการประเมิน
3. ประเมินเพื่ออะไร : กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
4. มีแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง : ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการประเมิน
5. จะประเมินอย่างไร : การออกแบบการประเมิน
 - 5.1 กำหนดรูปแบบการประเมิน
 - 5.2 กำหนดประเภทของตัวแปรหรือข้อมูลหรือตัวชี้วัด
 - 5.3 กำหนดแหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล
 - 5.4 กำหนดเครื่องมือ/วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 5.5 กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 5.6 กำหนดเกณฑ์การประเมิน
6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
7. จะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใด : การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร : การวิเคราะห์ข้อมูล
9. จะนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างไร : การเขียนรายงานผลการประเมิน

กระบวนการประเมินแผนและโครงการโดยทั่วไปประกอบด้วยขั้นตอน
ดังต่อไปนี้ (สมประสงค์ วิทย์เกียรติ 2537 : 221)

1. ศึกษาแผนที่จะประเมิน
2. เขียนแผนการประเมิน
3. ดำเนินการประเมิน
4. วิเคราะห์สรุปผลการประเมิน
5. เขียนรายงาน
6. เสนอรายงานผลการประเมิน

กระบวนการประเมินมีขั้นตอนต่างๆ แบ่งตามลักษณะของการดำเนินงานได้
3 ลักษณะ คือ ลักษณะการบริหารการดำเนินงานการประเมิน ได้แก่ ขั้นตอนการจัดเตรียมการ ซึ่ง
ประกอบด้วย การกำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน การวางแผนการประเมิน การศึกษาแผนและ
โครงการที่จะประเมิน เป็นต้น ลักษณะงานเทคนิคและวิธีการประเมิน ได้แก่ การใช้ตัวแบบ
การประเมิน เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดกระทำกับข้อมูลที่ได้มา และลักษณะงาน
การใช้ผลการประเมิน ได้แก่ การรายงาน และการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงโครงการ
รวมทั้งการนำผลไปเผยแพร่อ้างอิงต่อไป (ปิยะมิตร สุริยกานต์ 2538 : 26)

โดยสรุป กระบวนการประเมิน มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการประเมิน ประกอบด้วย วิเคราะห์สิ่งที่ต้องการประเมิน ระบุ
หลักการและเหตุผล หรือจุดมุ่งหมายหลักของการประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขต
ของการประเมิน ศึกษาแนวคิดทฤษฎี แบบจำลองการประเมิน และตัวอย่างงานประเมินต่างๆ
และออกแบบประเมิน
2. ขั้นดำเนินการประเมิน ประกอบด้วย การพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานสรุป
ผลการประเมิน
3. ขั้นรายงานผลการประเมิน ประกอบด้วย การเสนอรายงานผลการประเมิน
ต่อผู้เกี่ยวข้อง การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงาน ตลอดจนการนำไปเผยแพร่อ้างอิง

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

คำว่า ประกัน ในภาษาอังกฤษมี 2 คำ คือ Insure กับ Assure
 Insure ภาษาไทยใช้คำว่า ประกัน โดยมุ่งที่ประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ ประกัน
 วินาศภัย

Assure ภาษาไทยใช้คำว่า ประกัน เช่นเดียวกัน แต่มุ่งที่การให้ความมั่นใจ
 แก่เจ้าของเงินว่า ผลผลิตของหน่วยงานน่าจะมีคุณภาพ

ดังนั้น คำว่า การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) การศึกษาของโรงเรียน
 จึงเป็นการให้หลักฐาน ข้อมูล แก่ประชาชนว่าบุคคลในโรงเรียนทำงานอย่างเต็มความสามารถ
 เพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียน และสาธารณชน มั่นใจว่านักเรียนน่าจะมีคุณภาพตามที่ระบุไว้ใน
 หลักสูตรและมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (อุทุมพร จารมาน : 2544)

การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) เป็นระบบในการควบคุม ตรวจสอบ
 และตัดสินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ในระบบการประกันคุณภาพจะมีการกำหนดเกณฑ์หรือ
 เงื่อนไขแห่งคุณภาพ มีการควบคุมให้เกิดการปฏิบัติตามเกณฑ์ มีการตรวจสอบมาตรฐาน
 การปฏิบัติ และมีการตัดสินว่างานหรือกิจกรรมบรรลุตามเกณฑ์หรือไม่

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จำเป็น
 ต้องดำเนินงานเพื่อประกันว่าคุณภาพของการศึกษาได้รับการรักษาไว้ และส่งเสริมเพิ่มพูน
 การประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใดๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบ
 และแผนที่ได้วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพ
 ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ทววงมหาวิทยาลัย 2541 อ้างถึงใน สมคิด พรหมจู้ และ
 สุพักตร์ พิบูลย์ 2544 : 4)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบ
 คุณภาพภายในและจากภายนอก แล้วตัดสินตามเกณฑ์ (อุทุมพร จารมาน 2541 อ้างถึงใน
 สมคิด พรหมจู้ และสุพักตร์ พิบูลย์ 2544 : 4)

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาที่ช่วยสร้าง
 ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมผู้เรียนที่จบการศึกษา
 จะมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม (อมรวิรัช นาคทรพร 2540 :121
 อ้างถึงใน พิศवास ยุติธรรมดำรง 2542 :44)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติขององค์กร/หน่วยงานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (สุวิมล ว่องวานิช และนงราม เศรษฐพานิช 2544 :10 - 6)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง สิ่งที่ทำให้ลูกค้าหรือนักเรียนมีคุณสมบัติเป็นที่พึงพอใจและทำให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุดในการนำไปใช้และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการนั่นเอง (จุไร ตนานนท์ 2543 :13)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานทุกขั้นตอนของผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาที่จะทำให้ผู้รับบริการด้านการศึกษาและสังคมมั่นใจว่าผลการดำเนินการจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด (กาญจนา เวชวิฐาน และคณะ 2543 :11)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (สมพงษ์ โศกเปื้อย 2544:7)

กล่าวโดยสรุป การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการหรือกิจกรรม หรือแนวปฏิบัติตามภารกิจปกติขององค์กร/หน่วยงานที่เป็นระบบในการควบคุมคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตราที่ 43 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และในมาตราที่ 81 ได้บัญญัติไว้ว่า “ให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ...” ปัจจุบันคือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นไป พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษา และเป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งจะมีการประเมินคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี การประเมินผลภายนอกครั้งแรกของสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องมีการประเมินภายใน 6 ปี นับตั้งแต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมีผลบังคับใช้ (กรมสามัญศึกษา 2542 : ก)

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและ สังคมต้องการ นอกจากนี้ การประกันคุณภาพการศึกษายังเป็นกระบวนการดำเนินการออกแบบ ควบคุมระบบและวิธีการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานที่กำหนด เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และความพึงพอใจให้กับผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม นักเรียนที่จบการศึกษาจะมีคุณภาพตามที่กำหนด เป็นที่ยอมรับของสังคม

คณะศึกษา “การศึกษาไทยยุคโลกาภิวัตน์” ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ มีสาระสำคัญว่า แนวโน้มการศึกษาในระยะ อันใกล้นี้โรงเรียนและสถานศึกษา จะมีอิสระในการดำเนินการตัดสินใจในการบริหารสูงขึ้น มีความร่วมมือกับหน่วยงานหลากหลายขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการ ของท้องถิ่นและชุมชนได้ดียิ่งขึ้น สภาพเช่นนี้สถานศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบที่จะต้องแสดง ให้สังคมรับรู้ได้ว่า ได้ใช้อำนาจหน้าที่และอิสระในการบริหารอย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นประโยชน์ แก่สังคมตามภารกิจที่สังคมคาดหวังและมอบหมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องสร้าง ความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ อีกประการหนึ่งสังคมได้ตั้งข้อสังเกตว่า คุณภาพการศึกษายังไม่ เท่าเทียมกัน ผู้จบการศึกษาในแต่ละหลักสูตรยังไม่มีคุณภาพที่สังคมพอใจ การศึกษาที่ตอบสนอง ความต้องการของสังคมขาดมาตรฐานกลาง และมาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เท่าเทียมกัน ฯลฯ ประเด็นต่างๆ ดังกล่าว เป็นตัวบ่งชี้ว่าสังคมยังขาดความเชื่อมั่นและเชื่อถือ ในกระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความรู้ความสามารถตลอดจนคุณลักษณะของ นักเรียนที่จบการศึกษาจะมีคุณภาพจริง ทั้งนี้จำเป็นต้องเปรียบเทียบกับพัฒนาการของประเทศต่างๆ จำนวนมากในเรื่องนี้ (กาญจนา เวชวิฐาน และคณะ 2543 :13)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการศึกษาของคนไทย โดยต้องเริ่มจากหน่วยงานทุกแห่งที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาคุณภาพของ ตนเอง นั่นก็คือ จะต้องมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารจัดการ ตามปกติของหน่วยงานเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และมีการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก เป็นการสร้างความมั่นใจว่าองค์กร/หน่วยงานนั้นได้มีการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน ทำให้เกิดผลผลิตของการจัดการศึกษาเป็นไปใน แนวทางที่พึงประสงค์ คือ เด็กไทยเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข อันจะเป็นกำลังสำคัญ ที่จะช่วยกันสร้างสรรค์สังคมให้มีสันติ มีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เศรษฐกิจมั่นคง ทัดเทียมกับ

ประเทศอื่นๆ อย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมโลก ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีความสำคัญ ดังคำกล่าวที่ว่า การประกันคุณภาพเป็นงานสำคัญขององค์กร/หน่วยงาน โดยองค์กร/หน่วยงาน เพื่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม (สุวิมล ว่องวานิช และนงราม เศรษฐพานิช 2544 :10-7)

2.3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา ที่ได้มีการพัฒนากันอยู่ในขณะนี้ มีแนวคิดเพื่อส่งเสริมและเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนา องค์กร / หน่วยงาน ให้เข้าสู่มาตรฐาน

2.3.2 การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2.3.3 การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดย หน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคล ภายนอก แต่ก็ยังถือว่าเป็นการประเมินภายใน เพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ใน สายการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษาเป็นระยะๆ ตามกำหนดโดย หน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุนให้ สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพ อันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรมหาชน

2.4 ประเภทการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก

2.4.1 การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษา นั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

2.4.2 การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาจากภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและ การประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็น การประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.5.1 ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การติดตามตรวจสอบและตัดสินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดสารสนเทศที่สะท้อนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำตามแผนในทุกชั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงาน หาจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง แล้วร่วมกัน ปรับปรุงตามแผนงานนั้นๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีหลักการสำคัญดังนี้

- 1) จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือการที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
- 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่กระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน
- 3) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคลากรอื่นๆในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดัน เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพอันก่อให้เกิดผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ มีแนวทางในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ โดยใช้หลักการและกระบวนการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การวางแผน

(Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการพัฒนาปรับปรุง (Action) (วรรภัทร ภูเจริญ 2541) ภายใต้หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กล่าวคือ จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาก็เพื่อให้สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อให้ ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ไปตามความต้องการและความคาดหวังของสังคม

2.5.2 กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระบวนการประกันคุณภาพมีกิจกรรมสำคัญ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินงาน และการรับรองผล รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้ (สุวิมล ว่องวานิช และนงราม เศรษฐพานิช 2544:10-21)

1) การเตรียมการ

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการทำงานที่มีขั้นตอนสำคัญคือ การเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และการวางระบบการกำกับ การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ ให้เป็นที่ไปตามแผนที่กำหนด โดยผูกติดอยู่กับการทำงานปกติในชีวิตประจำวัน

(1) การเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ ผู้บริหาร องค์กร มีบทบาทในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม โดยผู้บริหารควรจะเป็นแกนนำ ในการจัดทำแผน รวมทั้งกำกับติดตามให้มีการดำเนินงานตามแผน การนำผลจากการประเมินตนเอง มาใช้ในการปรับปรุงองค์กร/หน่วยงาน และการรายงานผลให้สาธารณชนทราบ

บุคลากรในองค์กร/หน่วยงาน เช่น ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน นักศึกษา มีบทบาทร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประเมินตนเองในการจัดการเรียนการสอน การทำงานที่มีการวางแผนและเป้าหมาย ที่ชัดเจน สอดคล้องกับแผนพัฒนาองค์กร/หน่วยงาน และจุดมุ่งหมาย หลักการ หรือมาตรฐาน การศึกษา ที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

คณะกรรมการขององค์กร/หน่วยงาน เช่น คณะกรรมการ สถานศึกษา คณะกรรมการวิชาการ ซึ่งจะเข้ามามีบทบาทในการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน การพัฒนาและการประกันคุณภาพของผู้บริหารและบุคลากร

กลุ่มผู้รับบริการหรือลูกค้า เช่น ผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ และการจัดการศึกษาขององค์กร/หน่วยงาน โดยให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ขององค์กร/ หน่วยงาน และมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงผู้เรียนที่บ้าน

ชุมชน/สังคม มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วมคิด/ร่วมทำ ร่วมให้และใช้ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนา ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงองค์กร/หน่วยงาน

หน่วยงานระดับสูง มีหน้าที่กำกับดูแลหน่วยงานระดับย่อย ลงมา เช่น เขตพื้นที่ที่มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ และการสนับสนุน ทรัพยากร รวมทั้งกำกับ ติดตามให้องค์กร/หน่วยงานพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามแผนพัฒนา องค์กร/หน่วยงาน และมาตรฐานการศึกษา

(2) การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

ก. การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร ภาวะผู้นำและความตระหนักของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบและเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ไม่ว่าจะใช้ระบบ การประกันคุณภาพภายในแบบใดก็ตาม ถ้าจะทำให้สำเร็จ ผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญ เข้ามาบริหารจัดการและมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น และคอยติดตามกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน ให้มีความต่อเนื่อง โดยผู้บริหารองค์กร/หน่วยงาน จะต้องเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่นๆ เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้บุคลากรภายใน องค์กร/หน่วยงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาระบบ การประเมินตนเองขององค์กร/หน่วยงาน ให้ผสมผสานกับการวางแผน การดำเนินงาน และการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นระบบครบวงจร รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินงาน ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ข. การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพภายใน เป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในองค์กร/หน่วยงาน ไม่ใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และไม่ใช่เป็นการทำงานแบบต่างคนต่างทำ แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนต้องทำงาน ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และมีความเชื่อมโยงระหว่างภารกิจต่างๆ ขององค์กร/หน่วยงาน ไม่ว่าจะ เป็นทางด้าน วิชาการ ด้านบริหาร กิจกรรมนักเรียน ฯลฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานการ ศึกษาที่ต้องการ โดยจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงาน ออกแบบการประเมิน ตนเอง แล้วช่วยกันทำและพัฒนาปรับปรุง โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรึกษาหารือ และพึ่งพาอาศัย ชึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีมจะทำให้บุคลากรรู้สึกอบอุ่น สบายใจ เพราะมีเพื่อนร่วมทาง

ไม่โดดเดี่ยว ซึ่งถ้าองค์กร/หน่วยงานมีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็ง ก็จะทำให้การประกันคุณภาพภายในมีความต่อเนื่องและยั่งยืน ถึงแม้จะเปลี่ยนผู้บริหารหรือบุคลากรบางคน ก็ยังดำเนินการต่อไปได้ เพราะทีมงานยังอยู่

ค. การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ การที่องค์กร/หน่วยงานจะมีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งได้นั้น ทุกคนในทีมจะต้องมีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญของการประเมินตนเองว่า เป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการทำงานคุณภาพขององค์กร/หน่วยงาน และคุณภาพของผู้รับบริการ ซึ่งจะมีความสำคัญต่ออนาคตขององค์กร/หน่วยงานและประเทศชาติ รวมทั้งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจว่าการประเมินตนเองก็คืองานในหน้าที่นั่นเอง ไม่ใช่งานที่เป็นภาระเพิ่มเติม นอกจากนั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในด้วย จึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนัก และความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรขององค์กร/หน่วยงาน โดยการจัดประชุมชี้แจงและฝึกอบรมการเรียนรู้จากเอกสารคู่มือต่างๆ โดยผู้บริหารก็ต้องแสดงความตระหนักให้ผู้อื่นเห็นเป็นแบบอย่าง

(3) การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน จำเป็นจะต้องมีผู้ที่รับผิดชอบในการประสาน และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นใจในการดำเนินงาน จึงควรมอบหมายให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อเป็นตัวกลางในการประสาน กำกับ ดูแลให้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และการดำเนินงานให้เชื่อมโยงกัน โดยคณะกรรมการดังกล่าวอาจจะใช้คณะกรรมการที่องค์กร/หน่วยงานมีอยู่แล้ว หรือในกรณีที่ยังไม่มีกรรมการใดๆ เลย ก็อาจตั้งขึ้นมาใหม่ โดยพิจารณาตามโครงสร้างการบริหารงานขององค์กร/หน่วยงาน เพื่อรับผิดชอบการประกันคุณภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

(4) การวางแผนและการกำกับดูแล การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน จำเป็นต้องมีการวางแผน และการกำกับ ดูแลที่เป็นระบบ เพื่อให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โดยมี การวางแผน กำกับ ดูแล และจัดให้มีการประชุมตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของงานที่ทำไปแล้ว และช่วยกันพัฒนางานที่จะทำต่อไป

2) การดำเนินงาน

การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพที่จะให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ คือการทำงานตามวงจร PDCA คือ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบ และการแก้ไขปรับปรุง ขั้นตอนของการประกันคุณภาพจึงมีดังนี้

(1) การกำหนดมาตรฐานของการประกันคุณภาพ (เป้าหมายการดำเนินงาน) หน่วยงานหรือองค์กรต้องมีการกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางการพัฒนาของตนเอง สำหรับหน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องยึดมาตรฐานการศึกษาระดับชาติที่รัฐบาลประกาศไว้ อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาเองก็สามารถกำหนดเป้าหมายของตนเองเพิ่มเติมได้หากเห็นว่าจำเป็น จุดเน้นของกระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ ต้องให้ความสำคัญกับการทำงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในองค์กร และต้องมีวิธีการที่ทำให้ทุกฝ่ายรับรู้จุดหมายปลายทางร่วมกันในขั้นตอนนี้ องค์กรหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่ประยุกต์ใช้ระบบ ISO มาใช้ในการประกันคุณภาพ มักมีการจัดทำตำราที่เรียกว่า คู่มือคุณภาพ (Quality Assurance Manual) ซึ่งจะเป็นหลักฐานด้านเอกสารสำคัญ ทำให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้ง่าย เอกสารดังกล่าวนี้จะเป็นแนวทางการทำงานของบุคลากรในหน่วยงาน โดยทั่วไปจะมีเอกสาร 3 ระดับ คือ 1) คู่มือคุณภาพ (Quality Assurance Manual) ซึ่งจะระบุรายละเอียดว่า หน่วยงานต้องดำเนินการอะไรบ้าง อย่างคร่าวๆ 2) คู่มือการดำเนินงานหรือคู่มือการทำงาน (Procedure Manual: PM หรือ Quality Procedure: QP) เป็นเอกสารที่ระบุวิธีทำงานว่ามีขั้นตอนอะไรบ้าง ใครรับผิดชอบ โดยทั่วไป ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้เขียนด้วยตนเอง โดยการเขียนต้องมีกรอบและขั้นตอนชัดเจน รายละเอียดที่เขียนในเอกสารต้องยึดเป็นแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัด 3) เอกสารสนับสนุนการทำงาน (Supporting Documents) เอกสารนี้มีความหลากหลายประกอบด้วย กฎ ระเบียบ ข้อมูล แบบฟอร์ม วิธีการทำงาน (Work Instruction: WI) (อุดมชัย จินะดิษฐ์ 2543 : 21)

(2) การนำมาตรฐานการศึกษาไปปฏิบัติ การดำเนินงานตามขั้นตอนนี้ เป็นการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด โดยมีการกำหนดเงื่อนไข ปัจจัยการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด มีการกำกับ ติดตาม ส่งเสริมการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงาน และเงื่อนไขของเวลาที่กำหนด

(3) การตรวจสอบประเมินผลการทำงาน การจัดทำกรอบการประเมินการปฏิบัติงาน ทำแผนการประเมิน และทำการตรวจสอบประเมินผลการทำงาน โดยมีการจัดเตรียมเครื่องมือประเมิน จัดเก็บข้อมูล และประมวลผลเพื่อให้ได้ข้อมูลชี้สภาพการดำเนินงาน

(4) การแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน นำผลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ ตรวจสอบ ปัญหา ข้อยกพร่องในการปฏิบัติงาน วางแผนการปรับปรุงแก้ไข และลงมือแก้ไข และตรวจสอบผลซ้ำ ผลการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ อาจนำไปสู่การพัฒนากระบวนการดำเนินงานใหม่หากพบว่าไม่ได้ผล

(5) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หลังจากที่หน่วยงานทำการประเมินผลการดำเนินงานของตนเองเรียบร้อยแล้ว งานในขั้นต่อไปก็คือ การจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพหรือผลการประกันคุณภาพให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เอกสารนี้เรียกว่า รายงานผลการประเมินตนเอง บางแห่งใช้คำว่ารายงานการศึกษาตนเอง ใช้ชื่อย่อเป็นภาษาอังกฤษว่า SSR (Self Study Report) รายงานนี้เป็นหลักฐานการปฏิบัติงานและเป็นผลงานสำหรับให้หน่วยงานเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และยังเป็นเอกสารที่หน่วยงานภายนอกใช้ในการตรวจสอบภายนอกอีกด้วย

3) การรับรองผล

หน่วยงานระดับสถานศึกษา ระดับภาควิชา หรือคณะ อาจมีการวางระบบการประกันคุณภาพภายในโดยมีการตรวจสอบการดำเนินงานนี้ด้วยตนเอง และอาจมีการตรวจเยี่ยมจากหน่วยงาน คือระดับมหาวิทยาลัย ระดับกรม ระดับเขตพื้นที่ ซึ่งยังถือว่าเป็นการตรวจสอบภายในสังกัดหรือภายในองค์กรของตนเอง ผลการดำเนินงานที่ได้มาตรฐานจะได้การรับรองคุณภาพ ดังนั้นการรับรองคุณภาพการดำเนินงานจึงมี 2 ระดับ คือ การรับรองภายในโดยองค์กรภายใน และการรับรองโดยองค์กรภายนอกจากการตรวจสอบประเมินผลของคณะกรรมการภายนอก สำหรับในประเทศไทย ได้มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรอิสระมีหน้าที่ในการตรวจสอบประเมินผลภายนอกหน่วยงานที่จัดการศึกษาทุกระดับ ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษาตามสาระที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถานศึกษาทำการประกันคุณภาพภายใน และจัดทำรายงานผลการประเมินเสนอหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี และจะได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากองค์กรอิสระ ภายนอกทุกๆ 5 ปี

2.5.3 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจร PDCA ที่ผู้บริหารทราบกันดีอยู่แล้ว การประกันคุณภาพภายในจึงไม่ใช่เรื่องใหม่ และจะต้องไม่แปลกแยกจากการทำงานตามปกติของสถานศึกษา แต่จะเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั่นเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานและแนวทางการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 :12)

1) การเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ควรเตรียมในเรื่องต่างๆ ดังนี้

(1) การเตรียมความพร้อมของบุคลากร

ปัญหาสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่บุคลากรในสถานศึกษายังเข้าใจไม่ชัดเจนว่า การประกันคุณภาพภายใน ก็คือการบริหารคุณภาพ ที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานตามปกติ และเป็นงานที่ต้องทำอยู่แล้ว จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระ นอกจากนี้บุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นกับการเน้นคุณภาพและวิธีการทำงานที่มีการตรวจสอบ บางครั้งจึงเกิดการต่อต้าน จำเป็นต้องสร้างความตระหนัก และพัฒนาความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรเป็นอันดับแรก โดยดำเนินการดังนี้

ก. การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายใน และการทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องที่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาทุกคนต้องร่วมกันทำเป็นทีม จึงจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องปลูกจิตสำนึก และสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกฝ่ายมองเห็นคุณค่า และมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกับเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ถ้าบุคลากรยังมีความเข้าใจแตกต่างกันไปคนละทิศคนละทาง และไม่มีทัศนคติที่ดี การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาก็จะทำให้สำเร็จได้ยาก ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นที่จะต้องปรับความคิดของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ให้อยู่ในระดับเดียวกันก่อน

ข. การพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา บุคลากรส่วนใหญ่ยังเข้าใจวิธีการประกันคุณภาพภายในค่อนข้างน้อย และไม่รู้ว่าจะดำเนินการอย่างไรในแต่ละขั้นตอน รวมทั้งยังขาดทักษะในการประเมินตนเอง จึงควรฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสามารถดำเนินการประกันคุณภาพได้

(2) การแต่งตั้งกรรมการ

ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพภายใน จะเป็นภารกิจของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา แต่ในการดำเนินงานจำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสาน กำกับดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกัน และเชื่อมโยงกันเป็นทีม โดยผู้มีส่วนรับผิดชอบที่สำคัญที่สุดคือ หัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งควรดำเนินการร่วมกับบุคลากรหลักที่ได้รับมอบหมายในรูปของคณะกรรมการหรือคณะทำงาน การตั้งคณะกรรมการ ควรพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหาร ฝ่ายที่รับผิดชอบงานใด ควรอยู่ในคณะกรรมการที่รับผิดชอบการพัฒนาและการประเมินคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เช่น ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชา ควรเป็นกรรมการที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพด้านการเรียนการสอน ด้านครูและนักเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและอาจารย์ฝ่ายบริหาร ควรเป็นกรรมการที่

รับผิดชอบการประกันคุณภาพเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร และเกี่ยวกับผู้ที่ทำงานด้านการบริหาร จัดการ เป็นต้น และมีคณะกรรมการกลาง ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของกรรมการคณะต่างๆ เพื่อ ประสานและรับผิดชอบในภาพรวมทั้งหมด การมีคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหาร และ ใ้บุคลากรรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานในภารกิจของตนเอง จะทำให้ระบบการประกัน คุณภาพภายในหล่อหลอม เข้ากับการทำงานตามภารกิจของบุคลากร ซึ่งจะก่อให้เกิด ประสิทธิภาพและมีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาคุณภาพด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านกระบวนการและด้านผู้เรียน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนารอบด้านครบทุกด้าน

2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนา ปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันในทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

(1) การวางแผน

การวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้ สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ สำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น จะต้องมีการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา หรือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อใช้เป็นแม่แบบสำหรับกำหนดทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย ภายในระยะเวลา ที่กำหนด สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนต่างๆ ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับ เป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพการศึกษา แผนงบประมาณ ในการจัดทำแผน ต่างๆ นั้น ควรวางแผนการประเมินผลไปพร้อมกันด้วย เพื่อใช้กำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ว่าเป็นไปตามแผนเพียงใด โดยมีการตั้งเป้าหมายว่าจะประเมินเรื่องใด ใช้วิธีการ รูปแบบอย่างไร ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แผนการประเมินที่ดีควรสอดคล้องเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน ตามปกติในชีวิตประจำวันของผู้บริหาร ครูและผู้เรียน นอกจากนี้ควรต้องคิดงบประมาณที่จำเป็น ต้องใช้ในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผน จัดทำเป็นแผน งบประมาณ ทั้งรายรับรายจ่ายของสถานศึกษา ในการวางแผนใดๆ ก็ตามจะมีขั้นตอนการวางแผน ที่สำคัญ คือ การกำหนดเป้าหมาย การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย การกำหนดแนวทาง การดำเนินงาน การกำหนดระยะเวลาดำเนินการ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ก. การกำหนดเป้าหมาย เป็นการกำหนดคุณลักษณะหรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งควรครอบคลุมคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติของผู้เรียนที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม การประเมินผล การกำกับตรวจสอบ และการรายงาน

ข. การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย จะช่วยให้การวางแผนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะสถานศึกษาจะได้ทราบว่าเป้าหมายต่างๆ ที่ต้องการนั้นเป้าหมายใดสำคัญมากน้อยกว่ากันเพียงใด เพื่อกำหนดกิจกรรม บุคลากร ทรัพยากร และช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการในการพัฒนาเป้าหมายนั้นๆ ให้เหมาะสม สถานศึกษาบางแห่งที่ไม่ได้ตั้งเป้าหมายเพิ่มเติมนอกเหนือจากเป้าหมายหรือมาตรฐานของต้นสังกัด และมาตรฐานประเมินภายนอก ซึ่งเป็นมาตรฐานหลักที่ต้องทำอยู่แล้ว อาจไม่เห็นความจำเป็นของการจัดอันดับความสำคัญ ก็อาจข้ามขั้นตอนนี้ไปได้ แต่สำหรับสถานศึกษาที่มีความต้องการเฉพาะของชุมชน ท้องถิ่น และของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นหลายเป้าหมาย หรือสถานศึกษาบางแห่งมีบุคลากรและทรัพยากรจำกัด อาจใช้การจัดอันดับความสำคัญเป็นเทคนิคที่ช่วยตัดสินใจให้การทำงานมีประสิทธิภาพ โดยอาจมุ่งดำเนินการบางเป้าหมายหลักก่อน แต่เป็นพื้นฐานที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาเป้าหมายอื่นตามมาพร้อมกันไปด้วย

ค. การกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงาน เป็นการนำเป้าหมายที่มีลักษณะเป็นความคิดเชิงนามธรรม มาทำให้เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ โดยคิดโครงการหรือกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จหรือตัวบ่งชี้ให้มีความชัดเจนด้วย การคิดโครงการหรือกิจกรรมนั้น ไม่จำเป็นต้องคิดโครงการให้ได้จำนวนมาก หรือไม่จำเป็นว่าทุกเป้าหมายต้องมีโครงการเฉพาะของเป้าหมายนั้น ในทางปฏิบัติจริงหากสามารถคิดโครงการที่ทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้สำเร็จ และเป้าหมายนั้นเอื้อต่อการพัฒนาเป้าหมายอื่นต่อไปได้ก็อาจขยายโครงการนั้น โดยจัดกิจกรรมในโครงการนั้นเพิ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอื่นๆ ต่อไปได้ด้วย เป็นการทำงานแบบบูรณาการ ซึ่งจะเป็นการคิดโครงการที่ดีและมีประโยชน์เชื่อมโยงกัน อีกทั้งไม่เป็นการสร้างงานให้บุคลากรมากเกินไป โดยเฉพาะบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็ก และยังทำให้สามารถระดมคนและทรัพยากร เพื่อมุ่งดำเนินการในเรื่องที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ ดีกว่าไปกระจายคนและทรัพยากรไปทำโครงการเล็กๆ น้อยๆ มากมาย

ง. การกำหนดระยะเวลา ในการทำแผนควรมีการกำหนด ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ในแผนด้วย การ กำหนดระยะเวลาจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เพราะผู้ปฏิบัติจะได้ทราบว่างานใดควรจะ ต้องดำเนินการให้เสร็จเมื่อไร ต้องเร่งดำเนินการก่อน หรืออาจรอได้ และยังประโยชน์ต่อผู้บริหาร หรือผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแล จะได้ติดตามงานได้ว่ามีความก้าวหน้าตามแผนเพียงใด

จ. การกำหนดงบประมาณ ควรคิดงบประมาณที่จะต้องใช้ในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ ตามแผนอย่างรอบคอบและให้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด โดยคำนึงถึง ความเพียงพอและความเหมาะสมระหว่างรายรับรายจ่าย เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุ ตามเป้าหมายโดยมีการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า

ฉ. การกำหนดผู้รับผิดชอบ การกำหนดผู้รับผิดชอบที่เหมาะสม ในการดำเนินการแต่ละขั้นตอน หรือในกิจกรรมและโครงการต่างๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ แผนดังกล่าวสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดไว้ในแผน ให้ชัดเจนว่าเรื่องใดเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของใครบ้าง

(2) การปฏิบัติตามแผน

เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ ในระหว่างการดำเนินงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติม ตลอดเวลา และควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารควร จะส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม ทั้งระดับ รายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผน ตลอดจน ให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่อง การจัดการเรียนการสอน การประเมินตนเอง และทักษะในด้านต่างๆ โดยผู้บริหารอาจให้การนิเทศ เอง หรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านมาให้การนิเทศ หรือส่งบุคลากรไป ฝึกอบรม

(3) การตรวจสอบประเมินผล

การประเมินผล เป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารและครูที่เข้าใจระบบการประกัน คุณภาพที่ถูกต้อง จะตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผล ไม่กลัวการประเมินผล โดยเฉพาะ

การประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งเพื่อการพัฒนาไม่ใช่การตัดสินถูก-ผิด ไม่ใช่การประเมินเพื่อประเมิน และไม่ใช่เรื่องยาก ไม่ต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมินมากมาย แต่เป็นการประเมินในงานที่ทำอยู่เป็นประจำ เครื่องมือที่ใช้อาจเป็นสิ่งที่มียู่แล้ว ไม่ต้องสร้างขึ้นใหม่ เช่น สถิติที่เป็นข้อมูลพื้นฐานของฝ่ายบริหาร ผลงาน หรือการบ้าน ตลอดจนการทดสอบย่อยของผู้เรียนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ครูมีอยู่แล้ว เพียงแต่จัดเก็บให้เป็นระบบมากขึ้นเท่านั้น รายละเอียดในการตรวจสอบประเมินผล จากการสรุปสังเคราะห์กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายใน ตามพื้นฐานแนวคิดของการประเมินที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Evaluation) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการในการตรวจสอบประเมินผล ประกอบด้วย การวางกรอบการประเมิน การจัดทำ/จัดหาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย และการตรวจสอบ / ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

(4) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน

ผลการประเมินสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนครั้งต่อไป รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ ได้แก่ การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร การวางแผนในระยะต่อไป การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เหล่านี้เป็นต้น

3) การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผน และมีการประเมินผลภายในเสร็จเรียบร้อยแล้วในช่วงปลายปีการศึกษาจะต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้ทราบ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือชุมชนหน่วยงานต้นสังกัด และผู้ประเมินภายนอก เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา และพร้อมที่จะรับการประเมินจากภายนอก โดยดำเนินการดังนี้คือ รวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน วิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงาน การรายงานผลการประเมินและเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อสาร ควรมี 2 แบบ ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้รับข้อมูล แบบแรกเป็นรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วน เน้นในเชิงวิชาการ เพื่อใช้สำหรับหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอก ส่วนแบบที่สองเป็นการรายงานสรุปเพื่อเผยแพร่ให้กลุ่มผู้ปกครองและชุมชน โดยนำเสนอในลักษณะการบรรยาย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีความยาวไม่มาก ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลของสถานศึกษาได้มากขึ้น เนื้อหาสาระที่ควรนำเสนอในรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ประกอบด้วย ข้อมูลสภาพทั่วไปของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ เป้าหมายหรือมาตรฐาน และแผนงานของสถานศึกษา ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ สรุปผลการประเมินของมาตรฐานแต่ละด้าน และภาคผนวก

2.5.4 การประเมินผลภายในกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประเมินผลภายใน (Internal evaluation) หมายถึง กระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ที่กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุง และพัฒนา การดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของตนเอง (self-evaluation) และควรทำเป็นกิจกรรมหนึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (Wilcox 1992) ลักษณะสำคัญของการประเมินผลภายในของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาประเมินตนเองตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเอง และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบจากการประเมินภายนอกอีกด้วย

จากความหมายของการประเมินผลภายใน แสดงให้เห็นว่า การประเมินผลภายในเป็นกิจกรรมที่สำคัญของการบริหารงานที่เป็นระบบ และเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประเมินผลภายในมีประโยชน์ต่อการวางแผนและบริหารงานสรุปได้ดังนี้ (สมคิด พรหมจ้อย และสุพัทธ์ พิบูลย์ 2544:12)

- 1) ทำให้ทราบจุดแข็งจุดอ่อนของตนเอง
- 2) ช่วยให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของตนเอง
- 3) ช่วยให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดแผนงานและโครงการ และตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ ในการดำเนินงาน ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดทำกิจกรรมต่างๆ
- 4) เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อการกิจที่ได้รับมอบหมายจากชุมชน
- 5) ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานที่นำมาใช้ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ
- 6) ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงานของสถานศึกษา
- 7) เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน เพราะการประเมินผลภายในด้วยตนเอง จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
- 8) รายงานผลการประเมินให้สาธารณชนทราบ และได้ข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนาหน่วยงานต่อไป

การดำเนินงานด้านการประเมินผลภายใน มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544 :24)

กิจกรรมที่ 1 การเตรียมความพร้อม มีงานที่ต้องดำเนินการ ดังนี้
สำรวจความพร้อมของบุคลากร แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน เตรียมงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประเมิน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน และกำกับ ติดตามการประเมินผลภายใน

กิจกรรมที่ 2 การศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
กระบวนการประเมินภายในไม่ใช่การทำงานที่เป็นการเพิ่มภาระให้กับบุคลากรในสถานศึกษา แต่เป็นงานที่ต้องทำเป็นประจำและถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติที่จะต้องมีการตรวจสอบ พัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ก่อนทำการประเมินผลภายใน ควรได้มีการศึกษา สภาพการดำเนินงานของตนเองว่าอยู่ ณ จุดใด และศึกษาข้อมูลด้านการประเมินผลที่เคยมีการ ดำเนินการไว้แล้ว เพื่อกำหนดกรอบการประเมินต่อไปว่าต้องประเมินตนเองในด้านใด

กิจกรรมที่ 3 การทำความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพ และผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วยงานต่อไปนี้ สำรวจความเข้าใจของบุคลากรใน สถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา และสำรวจสภาพการประเมินผลภายใน ของสถานศึกษา

กิจกรรมที่ 4 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินมาตรฐานและ ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน มีงานที่ต้องดำเนินการดังนี้ ตั้งคำถามประเมิน และสำรวจข้อมูลที่ สถานศึกษามีอยู่แล้วและนำมาใช้ประเมินได้

กิจกรรมที่ 5 การกำหนดกรอบการประเมิน กรอบการประเมินเป็น แนวทางที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละตัวบ่งชี้ การกำหนดกรอบการประเมินต้อง คำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ ลักษณะและธรรมชาติของตัวบ่งชี้ ประเภทของวิธีการที่ใช้ในการประเมิน เงื่อนไขที่มีต่อการเลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การกำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูลที่เหมาะสมใน การประเมินแต่ละตัวบ่งชี้ การกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บข้อมูล การกำหนดขนาดตัวอย่าง การกำหนดระบบการจัดเก็บข้อมูล และการกำหนด วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

กิจกรรมที่ 6 การกำหนดเกณฑ์การตัดสิน การกำหนดเกณฑ์การตัดสิน ความสำเร็จของการดำเนินงาน ขึ้นอยู่กับหน่วยงานนั้นๆว่าจะกำหนดระดับใดจึงจะเหมาะสมกับ สภาพหน่วยงานของตน โดยในช่วงแรกอาจกำหนดเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ แล้วค่อยปรับให้สูงขึ้นเรื่อยๆ ก็ได้ หรืออาจกำหนดเกณฑ์ครั้งแรกให้อยู่ในมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับเลขก็ได้

กิจกรรมที่ 7 การกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ใน

การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษามีหลายประเภท ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบบันทึกข้อมูล แต่เครื่องมือที่ใช้ส่วนมากจะเป็นแบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูล จากการสังเกต เครื่องมือต้องมีความตรง ความเที่ยง และครอบคลุมเนื้อหา ทำให้สามารถเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน

กิจกรรมที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บสามารถแทนคุณลักษณะด้วยค่าหรือตัวเลข การจัดประเภทของข้อมูลอาจแยกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ ข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณทำได้โดยใช้วิธีการทางสถิติ อาจใช้สถิติภาคบรรยาย เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพอาจใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

กิจกรรมที่ 9 การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อนำมาเทียบกับเกณฑ์ จะทำให้ทราบว่าสถานศึกษาสามารถทำงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ และทำให้ทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา วิธีการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษาสามารถทำได้ง่ายๆ โดยการเปรียบเทียบเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการบรรลุ และผลการปฏิบัติงานจริง ผลต่างที่เกิดขึ้นจะสะท้อนความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาอาจมีความต้องการจำเป็นหรือปัญหาบางอย่างที่เกิดขึ้น และไม่สามารถแก้ไขได้พร้อมกันในขณะเดียวกัน ดังนั้น จึงควรจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเหล่านั้น เพื่อจะได้วางแผนการแก้ไขปัญหาในจุดที่มีความจำเป็นเร่งด่วนก่อน

กิจกรรมที่ 10 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา จากจุดอ่อนของสถานศึกษา ที่ค้นพบจะต้องนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อหาทางป้องกันและแก้ไขปรับปรุง เมื่อทราบสาเหตุของปัญหา สถานศึกษาควรระดมความคิดจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องมาช่วยกันหาวิธีแก้ไขปัญหา

กิจกรรมที่ 11 การทำรายงานผลการประเมินตนเอง ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องนำมารายงานในแบบรายงานตนเองเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ รายงานผลการประเมินตนเอง มีประโยชน์ทั้งการใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงตนเองให้ดำเนินงานได้ดีขึ้น และใช้เพื่อแสดงให้เห็นสาธารณชนหรือคณะกรรมการประเมินได้รับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสถานศึกษา ในการทำรายงานผลการประเมินตนเอง สถานศึกษาสามารถกำหนดแบบรายงานการประเมินตนเองตามที่เหมาะสม ประกอบด้วยเนื้อหาสาระหลายส่วน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา สภาพการดำเนินงานที่ผ่านมา วิธีการที่ใช้ในการประเมินผลภายใน ผลการดำเนินงาน แนวทางการพัฒนาหน่วยงาน ภาคผนวก

กิจกรรมที่ 12 การใช้ประโยชน์จากการประเมินตนเอง ในการประเมินเมื่อได้ดำเนินการแล้วจะต้องนำผลไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า แนวทางการใช้ประโยชน์จากการประเมินตนเอง มี 2 ประการ คือ ใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และใช้เพื่อแสดงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการแสดงความรับผิดชอบของสถานศึกษาต่อการดำเนินงานให้การศึกษาตามที่ชุมชนคาดหวัง

จะเห็นได้ว่า กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินผลภายใน ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยสรุปการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีกิจกรรมสำคัญดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.5.5 บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เนื่องจากการประกันคุณภาพภายใน มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ในขณะที่เดียวกันสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ก็จะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ด้วยเหตุนี้ การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นเรื่องที่ผู้ได้รับประโยชน์และผู้เกี่ยวข้อง ควรเข้ามา มีบทบาทร่วมกัน ไม่ใช่เป็นเรื่องของบุคลากรในสถานศึกษาเพียงฝ่ายเดียว ถึงแม้ว่าบุคลากรใน สถานศึกษาควรจะเป็นแกนหลัก และมีหน้าที่โดยตรงในการประกันคุณภาพภายในก็ตาม สำหรับ บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมทั้งผู้รับผิดชอบโดยตรง อันได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษา และ บุคคลอื่นที่เข้ามามีส่วนร่วม สรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543:50)

1) บทบาทเดิม

ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาส่วนใหญ่ มักจะจัดการศึกษาโดยไม่ เน้นการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา บางแห่งอาจจะจัดการเรียนการสอนโดยไม่ค่อยมี การวางแผน บางแห่งอาจจะมีวางแผน แต่ไม่มีการตรวจสอบประเมินผล และไม่ได้นำผล การประเมินมาพัฒนาปรับปรุงเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยครู เป็นหลัก ในขณะที่ผู้บริหารไม่ได้เข้ามาช่วยจัดการและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกระบวนการ ประกันคุณภาพ รวมทั้งไม่ได้ให้บุคคลหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควร

2) บทบาทที่พึงประสงค์

ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เขตพื้นที่ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ควรเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

(1) ผู้บริหาร มีบทบาทในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา แนะนำ อำนวยความสะดวก ดูแลให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่าย เข้ามามีส่วนร่วม โดยผู้บริหารควรจะเป็นแกนนำในการจัดทำแผน รวมทั้งกำกับติดตาม ให้มีการดำเนินงานตามแผน การนำผลการประเมินตนเองมาใช้ในการปรับปรุงสถานศึกษา และ การรายงานผลให้สาธารณชนทราบ

(2) ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีบทบาทร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินตนเองใน การจัดการเรียนการสอน และการทำงานที่มีการวางแผนและเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับ แผนพัฒนาสถานศึกษา และจุดมุ่งหมาย หลักการ หรือมาตรฐานการศึกษา ที่เน้นคุณภาพของ ผู้เรียนเป็นสำคัญ

(3) กรรมการสถานศึกษา เข้ามามีบทบาทในการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาและการประกันคุณภาพของผู้บริหารและครู ตามหน้าที่ที่กำหนดใน มาตรา 40 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

(4) ผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้เรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และมีส่วนร่วม ในการนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงผู้เรียนที่บ้าน

(5) ชุมชน มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วมคิด/ร่วมทำ ร่วมให้และใช้ ข้อมูล เพื่อกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนา ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุง สถานศึกษา

(6) เขตพื้นที่และหน่วยงานที่กำกับดูแล มีบทบาทในการให้ ความช่วยเหลือทาง วิชาการ และการสนับสนุนทรัพยากร รวมทั้งกำกับ ติดตามให้สถานศึกษา พัฒนาคุณภาพ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา

(7) สื่อมวลชน มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ สนับสนุน การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเผยแพร่ข้อมูลในเชิงสร้างสรรค์ เช่น รายงานข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายใน

3) ผลที่ผู้มีส่วนร่วมจะได้รับ

(1) ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่า สถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

(2) ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ มีการทำงานที่เป็นระบบ โปร่งใส มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพและเน้นคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

(3) ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ ความสามารถ ในการบริหาร งานอย่างเป็นระบบ และมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิด ความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

(4) กรรมการสถานศึกษา ได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่าง เหมาะสม เป็นผู้ที่ทำประโยชน์และมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา และคุณภาพทางการศึกษาให้แก่ เยาวชน และชุมชนร่วมกับผู้บริหารและครู สมควรที่ได้รับความไว้วางใจให้มาเป็นกรรมการ สถานศึกษา

(5) หน่วยงานที่กำกับดูแล ได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพ ในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับ ดูแลสถานศึกษา และก่อให้เกิด ความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา

(6) ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ได้เยาวชนและคนที่ดี มีคุณภาพและศักยภาพ ที่จะช่วยพัฒนาองค์กร ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

2.5.6 ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จสู่การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารและเป็นการทำงานตามปกติก็ตาม แต่จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ เสมือนกับเป็นการปฏิรูปกระบวนการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา โดยมียุทธศาสตร์ในการ ดำเนินงานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543)

1) ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหาร และดำเนินการ ร่วมกับแกนนำอื่นๆ เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้บุคลากรในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องจากภายนอกมาร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเอง ของสถานศึกษาให้ผสมผสานกับการวางแผน การดำเนินงาน และการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้เป็นระบบครบวงจรรวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ภาวะ ผู้นำและความตระหนักของผู้บริหาร เป็นองค์ประกอบและเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญเข้ามาบริหารจัดการและมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มแรก และคอยติดตาม กำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่อง

2) ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม

การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และไม่ใช่เป็นการดำเนินงานแบบ ต่างคนต่างทำ แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนต้องร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่อง และมีความเชื่อมโยงระหว่าง ภารกิจต่างๆ ของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านบริหาร ด้านกิจการนักเรียน ฯลฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการ โดยจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วางแผน การทำงาน ออกแบบการประเมินตนเองแล้วช่วยกันทำพัฒนาปรับปรุง โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรึกษาหารือและฟังพาดูซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีมจะทำให้บุคลากรรู้สึกอบอุ่น สบายใจ และมีเพื่อนร่วมทาง ไม่โดดเดี่ยว ซึ่งถ้าสถานศึกษามีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็ง ก็จะทำให้ การประกันคุณภาพภายในมีความต่อเนื่องและยั่งยืน ถึงแม้จะเปลี่ยนผู้บริหารหรือบุคลากรบางคน ก็ยังดำเนินการต่อไปได้เพราะทีมงานยังอยู่

3) ยุทธศาสตร์การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ

การที่สถานศึกษาจะมีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งได้นั้น ทุกคนในทีมจะต้องมีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญของการประเมินตนเอง ว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน คุณภาพของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งมีความสำคัญต่ออนาคตของสถานศึกษาและประเทศชาติ รวมทั้งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีการประเมินตนเอง ก็คือ งานในหน้าที่นั่นเองไม่ใช่งานที่เป็นภาระเพิ่มเติม นอกจากนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในด้วย จึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้กับบุคลากรของสถานศึกษา โดยการจัดประชุมชี้แจงและฝึกอบรมการเรียนรู้จากเอกสารและคู่มือต่าง ๆ โดยผู้บริหารก็ต้องแสดงความตระหนักให้ผู้อื่นเป็นแบบอย่างและเข้ามามีส่วนร่วม

4) ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ

ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษาที่ร่วมกันทำงานเป็นทีมนั้น จำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสาน และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นใจในการดำเนินงาน จึงควรมอบหมายให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อเป็นตัวกลางในการประสานกำกับดูแลให้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการดำเนินงานให้เชื่อมโยงกัน โดยคณะกรรมการดังกล่าวอาจจะใช้คณะกรรมการที่สถานศึกษามีอยู่แล้ว หรือคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาใหม่ โดยพิจารณาตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา เพื่อรับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ เป็นต้นว่าฝ่ายวิชาการรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของครู กระบวนการเรียนการสอนและผู้เรียน ฝ่ายบริหารรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของบุคลากรฝ่ายบริหาร และกระบวนการบริหาร ในขณะที่เดียวกันก็มีคณะกรรมการกลางประสานการดำเนินงานในภาพรวมซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและผู้แทนของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ

4) ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและการกำกับดูแลที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพโดยมีการวางแผน การกำกับดูแลและจัดให้มีการประชุมตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของงานที่ทำไปแล้วและช่วยกันพัฒนางานที่จะทำต่อไป

5) ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นอกจากจะต้องทำงานเป็นทีมระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาเองแล้ว ควรจะต้องทำงานร่วมกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานในเขตพื้นที่และหน่วยงานที่กำกับดูแลในส่วนกลาง เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องและเป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้ขึ้นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนั้นควรมีการประชุมปรึกษาหารือกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกันซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพราะจะทำให้เกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน และช่วยให้สถานศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างขวางมากขึ้น ก่อให้เกิดแนวคิดและแนวทางที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับตนเอง นอกจากนั้นยังเป็นกลไกในการกระตุ้นให้สถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าเพื่อตามให้ทันคนอื่นอีกด้วย

สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์หรือเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารจะต้องตระหนักและเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการประกันคุณภาพภายในร่วมกับบุคลากรอื่น ๆ ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีมที่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการ ยุทธศาสตร์การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการ ยุทธศาสตร์การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาตระหนักและมองเห็นความสำคัญว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน คุณภาพของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจการประเมินตนเอง ก็คือ งานในหน้าที่ไม่ใช่งานที่เป็นภาระเพิ่มเติม ยุทธศาสตร์กำหนดผู้รับผิดชอบ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสาน กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นใจในการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง เป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้ขึ้นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ การปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เกี่ยวข้องและสถานศึกษาอื่น จะก่อให้เกิดแนวคิด แนวทางในการพัฒนาตนเองและมีโลกทัศน์ที่กว้างขวาง

3. มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอก และเป็นแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่างๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีอนุมัติในหลักการ ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2543

มาตรฐานการศึกษามีทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

3.1 มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน มี 12 มาตรฐาน 38 ตัวบ่งชี้ เน้นพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถ ตามศักยภาพ และมีความสุข

3.2 มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ มี 6 มาตรฐาน 29 ตัวบ่งชี้ เน้นในด้านกระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3.3 มาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย มี 9 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ เป็นการกำหนดคุณลักษณะหรือสภาพความพร้อมของผู้บริหาร ครู หลักสูตร อาคารสถานที่ และชุมชน มาตรฐานการศึกษาทั้ง 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ เป็นทิศทางให้สถานศึกษาที่มีศักยภาพและมีความพร้อมได้มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกในระยะต่อไป แต่ในช่วง 5 ปีแรก หรือรอบแรกของการประเมิน ได้มีการคัดเลือกมาตรฐานมาเพียง 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ เพื่อใช้ในการประเมินภายนอก ดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์ มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบ และหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา
2. ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับระดับอาชีวศึกษา)
3. มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม
4. ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติ อย่างประหยัดและคุ้มค่า)

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. สามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิดรวบยอด
2. สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี-ข้อเสีย

ความถูก-ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหาคำตอบ เลือกริธีและมีปฏิภาณในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ได้อย่างสันติและมีความถูกต้องเหมาะสม

3. มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์และกำหนดเป้าหมายได้

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์/กลุ่มวิชา/หมวดวิชาที่สำคัญ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชาเฉพาะสาขาสำหรับอาชีวศึกษา)

2. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล
2. รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่างๆ ทั้งในและนอก

สถานศึกษา

3. สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนและผลงานมีประสิทธิภาพ
2. ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน พัฒนางาน สามารถทำงานอย่างมีความสุข และภูมิใจในผลงานของตนเอง

3. สามารถทำงานเป็นทีม (ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น ร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม)

4. มีเจตคติต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มี 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อน และบุคคลทั่วไป
4. รู้จักดูแลสุขภาพ และป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ
5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติด

และปลอดจากสิ่งมอมเมา

มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มี 1 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. มีความชื่นชมและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงาน อย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มี 8 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. มีการจัดองค์กร/โครงสร้างการบริหารชัดเจน
2. มีปรัชญา แผนพัฒนา/ธรรมนูญสถานศึกษา แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา

และตัวชี้วัดความสำเร็จ

3. มีการปฏิบัติตามแผน
4. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
5. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
6. มีระบบข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน ถูกต้อง ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้
7. มีการบันทึกและรายงานผลการประเมิน
8. มีการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนาการศึกษา มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. ผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา
2. มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน
3. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
4. ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 9 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ
3. มีการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของผู้เรียน
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งทางด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา
7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน
8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง
9. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตน และมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน

มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
2. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง
3. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตรและเป้าหมายการจัดการศึกษา
2. ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนและกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ครูมีความรู้ความสามารถในการประเมินผลการเรียนการสอน และการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาคุณภาพ

มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. ครูมีความถนัด/ความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ
2. มีจำนวนครูตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. มีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
2. มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ได้มีผู้วิจัยไว้แล้วหลายท่าน ผู้วิจัยจึงขอนำผลงานวิจัยบางส่วนของผู้วิจัยแต่ละท่าน มานำเสนอเพื่อประกอบการอ้างอิง ดังนี้

พงศ์พันธุ์ ไชยวัฒน์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านกาดวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แนวทางหนึ่งที่เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนก็คือ การประเมินเพื่อพัฒนาตนเองของโรงเรียน เป็นแนวคิดในการนำระบบการประเมินมาเป็นกลไกการทำงานอย่างเป็นระบบของโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีการวางแผน (เตรียมงาน) ดำเนินงาน ติดตามประเมินผลงานตามแผน จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการประเมินตนเองของโรงเรียนก็คือ เพื่อให้โรงเรียนมีระบบการประเมินตนเองฝังติดแน่นในระบบการทำงานทุกอย่างของโรงเรียน อันจะเป็นผลนำไปสู่การพัฒนาเพิ่มพูนคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การประกันคุณภาพการศึกษาจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสถานศึกษาและหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษา แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อผู้เรียน ในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหวังของสังคม ของผู้เรียนทุกระดับชั้น ผู้ทรงสิทธิ์ในคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด คือ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ผู้รับประกันโดยตรงคือ ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรของสถานศึกษา/โรงเรียน นั่นเอง ส่วนผู้ร่วมรับประกันก็คือ

กรรมการโรงเรียน หน่วยงาน ระดับกลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด กรมเจ้าสังกัดและกระทรวง
โรงเรียนจำเป็นต้องมีระบบประกันคุณภาพการศึกษา

กาญจนา เวชวิฐาน และคณะ (2543 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษา
ความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมทุกด้าน มีความพร้อมใน
การเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน
มีความพร้อมในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีความพร้อมสูงสุดคือ การปฏิบัติงานด้านการ
ประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของกรมสามัญศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อย่อยลงไปในส่วนของ
มาตรฐานการศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพตามมาตรฐานด้านปัจจัยและด้าน
กระบวนการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ความพร้อมด้านรองลงมาคือ ด้านการศึกษาและการ
เตรียมการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีความพร้อมต่ำที่สุดคือ ด้านความรู้ความสามารถ
เรื่องการประเมินของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครู-อาจารย์

โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง จังหวัดขอนแก่น (2542 อ้างถึงใน จูไร ตนานนท์ 2543 :33)
ได้ศึกษาระบบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ในการทำการประเมินคุณภาพภายใน
ให้สำเร็จนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องถือว่าระบบการประเมินผลภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง
ของระบบบริหาร บุคลากรทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมตระหนัก ร่วมคิด ร่วมทำ และ
พร้อมที่จะทำงานหนักเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และต้องกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และ
ควรปฏิบัติให้ตรงตามปฏิทินที่กำหนดออกมา นอกจากนี้ยังต้องมีการกำกับ ติดตามผลการประเมิน
อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อีกทั้งยังต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปปรับปรุง
พัฒนางานของสถานศึกษาอย่างจริงจัง

พิเชษฐ์ สีหนารถ (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน
การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย
ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
ทุกด้าน ด้านงบประมาณมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

วิศิษฐ์ ชญาศิลป์ (2543) ได้วิจัยเรื่อง ความพร้อมและความคาดหวังของครู-อาจารย์ และผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในเขต การศึกษา 9 ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านความพร้อม

ความพร้อมในทรัพยากรด้านคน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า มีบุคลากรการสอนไม่เพียงพอ และต้องการครู-อาจารย์ประจำ โดยต้องการวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ด้านงบประมาณไม่เพียงพอ เนื่องจากส่วนใหญ่ถูกใช้เป็นเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ซึ่งทำให้เงินที่พัฒนาหน่วยงานที่รับผิดชอบไม่เพียงพอ ด้านการจัดการมีความพร้อมปานกลาง สถานศึกษาควรเน้นการจัดการเรียนการสอน และด้านวัสดุอุปกรณ์ เห็นว่าครุภัณฑ์การเรียนมีไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์สำหรับฝึกนักศึกษาไม่เพียงพอ

2. ด้านความคาดหวัง

ด้านปัจจัย ความคาดหวังของครู-อาจารย์ และผู้บริหารในการประกันคุณภาพ การศึกษาตามเกณฑ์อาชีวศึกษาด้านปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง ความคาดหวังต่อมาตรฐานที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีจรรยาบรรณครู วิทยุญาณความเป็นครู และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานก่อนเข้าเรียน และมีครู-อาจารย์ตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด คือ มีอัตราส่วนจำนวนครูต่อนักเรียนอยู่ระหว่าง 1:20

ด้านกระบวนการ ความคาดหวังของครู-อาจารย์และผู้บริหารในการประกัน คุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์อาชีวศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง ความคาดหวัง ต่อมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุง

สวัสดิ์ แก้วศักดิ์ (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541 เพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านผลผลิต

ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนด้านคุณภาพนักเรียนชั้นอนุบาล 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง

2. ด้านกระบวนการ

2.1 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนด้านการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง

2.3 สภาพการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง

2.4 ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 แนวทางการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพที่สำคัญ ได้แก่ 1) การเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา 2) มีการวิเคราะห์หน่วยงานตามสภาพความเป็นจริง 3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความตระหนักและมองเห็นความสำคัญของการประเมินภายในและการประเมินภายนอก

สุวิมล ว่องวานิช (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา พบว่า ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาโดยสรุปรวมสถานศึกษามีการดำเนินงานที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละตัวในระดับปานกลาง ยกเว้นมาตรฐานต่อไปนี้ที่พบว่ายังดำเนินการได้ต่ำกว่าเกณฑ์

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่สถานศึกษายังดำเนินการได้ต่ำกว่าเกณฑ์ค่อนข้างมากคือ มาตรฐานที่ 6 “ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง” และมาตรฐานที่ 7 “เห็นคุณค่าและภูมิใจในภูมิปัญญาไทย”

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานที่สถานศึกษายังดำเนินการได้ต่ำกว่าเกณฑ์ค่อนข้างมากคือ มาตรฐานที่ 2 “ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน” มาตรฐานที่ 4 “ส่งเสริมพัฒนาครูตามความจำเป็น” และมาตรฐานที่ 5 “จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนและท้องถิ่น”

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานที่สถานศึกษายังดำเนินการได้ต่ำกว่าเกณฑ์ค่อนข้างมากคือ มาตรฐานที่ 1 “หลักสูตรเหมาะสมกับท้องถิ่น” มาตรฐานที่ 2 “ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มาตรฐานที่ 3 “ครูสามารถหาความรู้และคิดวิเคราะห์” และมาตรฐานที่ 9 “ชุมชน/ผู้ปกครองมีศักยภาพในการสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา”

ชาติชาย พิมพิไสย (2544 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนพัฒนาระบบข้อมูล

สารสนเทศ และด้านการกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานตามธรรมเนียมโรงเรียน ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานการควบคุมคุณภาพการศึกษาที่มีอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่สำคัญคือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และข้อเสนอแนะที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1) การปฏิบัติงานภายในโรงเรียนควรดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในธรรมนูญโรงเรียน 2) การกำกับติดตามควรมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง และ 3) การพัฒนาครูผู้สอนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

สมพงษ์ โภกเปื่อย (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอก ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย พบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอก ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้าน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย และด้านผู้เรียน ส่วนปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมมีปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านงบประมาณมีปัญหาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านบุคลากร และด้านการจัดการ ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมเรียงตามลำดับความสำคัญ ควรดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากร การจัดการ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ตามลำดับ

ปาริชาติ ชาชุมวงศ์ (2545) ได้วิจัยเรื่อง กระบวนการดำเนินการเพื่อเข้าสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนม พบว่า กระบวนการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษาและการเตรียมการ โรงเรียนทุกโรงได้ดำเนินการศึกษาและเตรียมการเป็นไปตามขั้นตอนของกรมสามัญศึกษา ได้ตั้งคณะกรรมการศึกษาและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่กรมสามัญศึกษาแนะนำ มีการคัดเลือกคณะทำงานที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากร พบว่า โรงเรียนทุกโรงได้ดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากร เช่น การประชุม อบรม สัมมนา และการศึกษาดูงาน สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการสร้างทีมงานและพัฒนาทีมงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจการประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ที่ชัดเจนของทีมงาน

ศิริรักษ์ รัชชานันติ (2545) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ ประสิทธิภาพในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า สภาพการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับน้อยถึงปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผน การปฏิบัติการ ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการเตรียมการ ด้านการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงงาน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล และด้านการรายงาน

นวพร จุทอง (2546) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวิเชียรชม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า

1. การเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียนให้มีความตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญ และมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองรับนโยบายการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพื่อการมีส่วนร่วมตามบทบาทของผู้ปกครองในการจัด การศึกษา

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนวิเชียรชม ประกอบด้วย การแต่งตั้งกรรมการ ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลทั้งระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน วิเคราะห์ ตามรายละเอียดของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ นำไปสู่การประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนา ให้ดียิ่งขึ้นโดยการจัดทำเป็นแผนพัฒนาการศึกษา

3. การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ประกอบด้วย การแต่งตั้ง คณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง มีหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา จัดทำเกณฑ์และดำเนินการประเมิน สรุปและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวิเชียรชม สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสงขลา เป็นการดำเนินงานที่ต่อเนื่องไม่สามารถแยกขั้นตอนใด ขั้นตอนหนึ่งออกจากกันโดยสิ้นเชิง

วิรัช ชูสิน (2546) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงาน กับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา พบว่า ระดับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา ตามทัศนะของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา สรุปได้ว่า กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามี 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการ การดำเนินงาน และการรายงานผล ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ และมีการปฏิบัติในระดับมาก ผลการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่องในระดับมาก มีการนำผลการประกันคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ด้านงบประมาณมีปัญหาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านบุคลากร และด้านการจัดการ ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมเรียงตามลำดับความสำคัญ ควรดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากร การจัดการ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ตามลำดับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา
อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. กรอบแนวทางการประเมิน

การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพร เขต 2 มีกรอบแนวทางการประเมินดังนี้

ตารางที่ 3.1 กรอบแนวทางการประเมิน

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ประเด็น/ สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ/การ เก็บรวบรวม ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การ ประเมิน
1. เพื่อประเมิน กระบวนการ ประกันคุณภาพ ภายในสถาน ศึกษา ระดับ ประถมศึกษา อำเภอสวี	กระบวนการ ประกันคุณภาพ ภายในสถาน ศึกษา ระดับ ประถมศึกษา อำเภอสวี	1. ผู้บริหาร 2. ครู 3. ผู้ปกครอง 4. นักเรียน 5. หัวหน้าการ ประถมศึกษา อำเภอสวี	1.แบบ สอบถาม 2. แบบ สัมภาษณ์	1. ค่าเฉลี่ย 2. ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน 3. ค่าร้อยละ 4. วิเคราะห์ เนื้อหา	สถาน ศึกษามี ระดับ การ ปฏิบัติอยู่ ในระดับ มาก
สำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษามุพร เขต 2	สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษ ามุพร เขต 2 -การเตรียมการ -การดำเนินงาน -การรายงานผล	อำเภอ	6. ศึกษาเน็ตส์		

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ประเด็น/ สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ/ การเก็บรวบรวม ข้อมูล	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
2. เพื่อประเมิน ผลผลิตของการ ประกันคุณภาพ ภายในสถาน ศึกษา ระดับ ประถมศึกษา อำเภอสวี สำนัก งานเขตพื้นที่ การศึกษาชุมพร เขต 2	ผลการประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา ระดับประถม ศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ชุมพร เขต 2				
	-ผลการประกัน คุณภาพด้าน ผู้เรียน ด้าน กระบวนการ และด้านปัจจัย	1. ผู้บริหาร 2. ครู	แบบบันทึก	1. ค่าเฉลี่ย 2. ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	- ผลการประกัน คุณภาพด้าน ผู้เรียน, กระบวน การ และปัจจัย โดยรวมอยู่ใน ระดับคุณภาพดี
	-สถานศึกษามี ระบบการ ประกันคุณภาพ และดำเนินการ ประกันคุณภาพ อย่างต่อเนื่อง -การใช้ผลการ ประกันคุณภาพ ของสถานศึกษา	1. ผู้บริหาร 2. ครู 3. ผู้ปกครอง 4. นักเรียน 5. หัวหน้าการ ประถมศึกษา อำเภอ 6. ศึกษา นิเทศก์	1. แบบ สอบถาม 2. แบบ สัมภาษณ์	1. ค่าเฉลี่ย 2. ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน 3. ค่าร้อยละ 4. วิเคราะห์ เนื้อหา	- สถานศึกษาทุก แห่งมีระบบการ ประกันคุณภาพ และดำเนินการ ประกันคุณภาพ อย่างต่อเนื่องใน ระดับมาก - สถานศึกษาทุก แห่งนำผลการ ประกันคุณภาพ ไปใช้ในระดับ มาก

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ประเด็น/ สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ/การ เก็บรวบรวม ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การ ประเมิน
3. เพื่อศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอ- แนะ ที่เกิดจาก การประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา ระดับประถม ศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ชุมพร เขต 2	ปัญหา อุปสรรคและ ข้อเสนอแนะ ที่เกิดจากการ ประกันคุณภาพ ภายในสถาน ศึกษา ระดับ ประถมศึกษา อำเภอสวี สำนัก งานเขตพื้นที่ การศึกษาชุมพร เขต 2	1. ผู้บริหาร 2. ครู 3. ผู้ปกครอง 4. นักเรียน 5. หัวหน้าการ ประถมศึกษา อำเภอ 6.ศึกษานิเทศก์	1.แบบ สอบถาม 2. แบบ สัมภาษณ์	1. ค่าความถี่ 2. วิเคราะห์ เนื้อหา	ปัญหา และ อุปสรรค ที่เกิดจาก การ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถาน ศึกษามี ไม่เกิน ร้อยละ ยี่สิบ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์ ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 41 คน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 1 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด จำนวน 43 คน

2.2.2 ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครชชีและมอร์แกน และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนของจำนวนประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1) ครู จำนวน 186 คน
- 2) ผู้ปกครอง จำนวน 370 คน
- 3) นักเรียน ประกอบด้วยนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 370 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ในการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 ในครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึก ดังต่อไปนี้

3.1.1 แบบสอบถามผู้บริหารและครู มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ประสบการณ์ วุฒิกการศึกษา

ตอนที่ 2 กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 51 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นคำถามถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นคำถามแบบปลายเปิด

3.1.2 แบบสอบถามผู้ปกครอง มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นคำถามแบบปลายปิด จำนวน 15 ข้อ

3.1.3 แบบสอบถามนักเรียน มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับชั้นที่ศึกษา

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นคำถามแบบปลายปิด จำนวน 13 ข้อ

3.1.4 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ มี 2 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ถามเกี่ยวกับเพศ อายุ
วุฒิการศึกษา และประสบการณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.1.5 แบบบันทึกผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแบบบันทึก
ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ
และด้านปัจจัย

3.2 การพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือ การประเมิน
และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2.2 กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมินด้านกระบวนการ และด้าน
ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบความคิดการวิจัย

3.2.3 จัดทำกรอบแนวทางการประเมิน โดยมีองค์ประกอบในเรื่องของสิ่งที่
มุ่งประเมิน ข้อมูลที่ต้องการทราบ แหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน และเกณฑ์
ในการประเมิน

3.2.4 ร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถาม
ผู้บริหาร แบบสอบถามครู แบบสอบถามนักเรียน แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสัมภาษณ์
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ และแบบบันทึกผลการประกัน
คุณภาพ

3.2.5 เสนอเครื่องมือฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา แล้วส่งไปให้
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำ
ผลที่ได้จากการประเมินไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ปรากฏว่า เครื่องมือทุกแบบมีค่าดัชนี
ความสอดคล้องระหว่าง .71 ถึง 1.00

3.2.6 ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.7 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ผู้บริหาร
จำนวน 5 คน ครู จำนวน 30 คน นักเรียน จำนวน 60 คน และผู้ปกครอง จำนวน 60 คน

3.2.8 นำผลการทดลองใช้เครื่องมือ มาหาความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา ในส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ปรากฏว่า ทั้งแบบสอบถามผู้บริหาร และแบบสอบถามครู มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .99

3.2.9 ปรับปรุงเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชุมพร เขต 2

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชุมพร เขต 2 ไปยังกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตลอดจนการส่งเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้รับแบบสอบถาม กลับคืนครบตามจำนวนกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 100 %

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความถี่

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

5.3 เกณฑ์การตัดสินระดับผลการประเมิน

5.3.1 ระดับการปฏิบัติ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50-5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50-4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50-3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50-2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

5.3.2 ระดับคุณภาพ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50-3.00	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50-2.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนดังปรากฏในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ผู้บริหาร	40	1	41	4.24
ครู	67	119	186	19.20
นักเรียน	135	235	370	38.18
ผู้ปกครอง	172	198	370	38.18
หัวหน้าการประถมศึกษา	1	-	1	0.10
ศึกษานิเทศก์	1	-	1	0.10
รวม	416	553	969	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนทั้งหมด 969 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 4.24 ครู จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 นักเรียน จำนวน 370 คน คิดเป็นร้อยละ 38.18 ผู้ปกครอง จำนวน 370 คน คิดเป็นร้อยละ 38.18 หัวหน้าการประถมศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.10 และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ประกอบด้วย

- 2.1 ภาพรวมของกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.2 การเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.4 การรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

2.1 ภาพรวมของกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ภาพรวมของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยสรุป ของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู			รวม		
	X	S.D.	ระดับ	X	S.D.	ระดับ	X	S.D.	ระดับ
1. การเตรียมการ									
1.1 การเตรียมความพร้อม	3.88	.79	มาก	3.59	.76	มาก	3.74	.78	มาก
1.2 การกำหนดผู้รับผิดชอบ	3.84	.80	มาก	3.75	.75	มาก	3.80	.78	มาก
1.3 การวางแผนและกำกับดูแล	3.61	.75	มาก	3.57	.74	มาก	3.59	.75	มาก
2. การดำเนินงาน									
2.1 การวางแผน	4.11	.70	มาก	3.76	.67	มาก	3.94	.69	มาก
2.2 การปฏิบัติตามแผน	3.94	.75	มาก	3.63	.75	มาก	3.79	.75	มาก
2.3 การตรวจสอบประเมินผล	3.56	.79	มาก	3.46	.62	ปานกลาง	3.51	.71	มาก
3. การรายงานผล	3.74	.86	มาก	3.55	.78	มาก	3.65	.82	มาก
รวม	3.71	.78	มาก	3.62	.72	มาก	3.67	.75	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การวางแผน รองลงมาคือ การปฏิบัติตามแผน และรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ การตรวจสอบประเมินผล

จากการสอบถามผู้ปกครองด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง กิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสูงสุดคือ การจัดทำงบประมาณเพื่อใช้ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ การได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และการได้รับการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ
2. ด้านการดำเนินงาน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับมาก กิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างมีความสุข รองลงมาคือ การยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษา และการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายของสถานศึกษาตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ตามลำดับ
3. ด้านการรายงานผล ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยการได้รับทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากการสอบถามนักเรียนด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการ นักเรียนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง กิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมสูงสุดคือ การได้รับการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ การได้รับความรู้ความเข้าใจ และการได้รับทราบเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละฝ่ายในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ
2. ด้านการดำเนินการ นักเรียนมีส่วนร่วมในระดับมาก กิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมสูงสุดคือ การยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษา รองลงมาคือ การทำงานที่รับผิดชอบเป็นไปตามแผนที่กำหนด และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีความสุข ตามลำดับ
3. ด้านการรายงานผล นักเรียนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยการได้รับทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินงาน และการรายงานผล โดยมีการปฏิบัติ ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการ มีการเตรียมความพร้อม การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และการวางแผนกำกับดูแล
2. ด้านการดำเนินการ มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการตรวจสอบประเมินผล
3. ด้านการรายงานผล มีการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในทุกปี เป็นการรายงานประจำปี นำเสนอผลการประกันคุณภาพต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี และทำการเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ

จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

2.2 การเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3 - 4.7

ตารางที่ 4.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการเตรียมการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การเตรียมความพร้อม						
1. ความพร้อมด้านบุคลากร						
1.1 สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะ						
บุคลากรในสถานศึกษา	3.93	.72	มาก	3.66	.75	มาก
1.2 สํารวจความรู้ความเข้าใจ						
ของบุคลากรเกี่ยวกับการ						
ประกันคุณภาพ	3.63	.73	มาก	3.53	.69	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.3 สร้างเจตคติ และแรงจูงใจ ที่บุคลากรมีต่อการประกัน คุณภาพ	3.90	.74	มาก	3.55	.74	มาก
1.4 ประชุม ชี้แจง เพื่อสร้าง ความตระหนักให้บุคลากร เห็นคุณค่าของการประกัน คุณภาพ	4.15	.85	มาก	3.82	.76	มาก
1.5 ประชุม ชี้แจงให้บุคลากรมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพใน แนวทางเดียวกัน	4.10	.89	มาก	3.69	.77	มาก
1.6 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ ให้บุคลากรมีทักษะในการ ประกันคุณภาพ	3.61	.92	มาก	3.51	.80	มาก
1.7 พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.12	.81	มาก	3.78	.72	มาก
1.8 ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม	4.34	.69	มาก	3.89	.77	มาก
2 ความพร้อมด้านทรัพยากรอื่นๆ						
2.1 จัดหางบประมาณเพื่อใช้ ในการประกันคุณภาพ	3.39	.74	ปานกลาง	3.19	.78	ปานกลาง
2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ในการทำงาน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์	3.61	.83	มาก	3.30	.77	ปานกลาง
รวม	3.88	.79	มาก	3.59	.76	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพ และรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการประกันคุณภาพ

ตารางที่ 4.4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการเตรียมการเกี่ยวกับการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน						
1 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ						
การทำงานประกอบด้วย ผู้บริหาร						
ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการ						
สถานศึกษา และชุมชน	3.80	.78	มาก	3.77	.75	มาก
2. กำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ						
ของคณะกรรมการแต่ละฝ่าย	3.88	.81	มาก	3.73	.74	มาก
รวม	3.84	.80	มาก	3.75	.75	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ กำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการแต่ละฝ่าย รองลงมาคือ แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการทำงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและชุมชน

ตารางที่ 4.5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการเตรียมการเกี่ยวกับการวางแผนและการกำกับดูแลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การวางแผนและการกำกับดูแล						
1. กำหนดระบบการกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้	3.59	.71	มาก	3.51	.72	มาก
2. จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานที่มีความสมเหตุสมผล	3.66	.79	มาก	3.63	.76	มาก
รวม	3.61	.75	มาก	3.57	.74	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ด้านการวางแผนและการกำกับดูแลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานที่มีความสมเหตุสมผล รองลงมาคือ กำหนดระบบการกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมด้านกระบวนการเกี่ยวกับการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การได้รับการสำรวจความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่เคย	217	58.65
เคย	153	41.35

ตารางที่ 4.6

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2. การได้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่ได้เข้าร่วม	180	48.65
ได้เข้าร่วม	190	51.35
3. การมีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณเพื่อใช้ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่มี	157	42.43
มี	213	57.57
4. การมีส่วนร่วมในการกำหนดคณะทำงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่มี	265	71.62
มี	105	28.38
5. การได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่ได้รับ	331	89.46
ได้รับ	39	10.54
6. การมีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของคณะทำงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่มี	292	78.92
มี	78	21.08

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับปานกลาง โดยผู้ปกครองร้อยละ 57.57 มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณ ร้อยละ 51.35 ได้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 41.35 เคยได้รับการสำรวจความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 28.38 มีส่วนร่วมในการกำหนดคณะทำงาน และร้อยละ 21.08 มีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของคณะทำงาน

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่มีส่วนร่วมด้านกระบวนการ เกี่ยวกับ การเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การได้รับการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่เคย	154	41.62
เคย	216	58.38
2. การได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่ได้รับ	164	44.32
ได้รับ	205	55.68
3. การมีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณ เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่มีส่วนร่วม	234	63.24
มีส่วนร่วม	136	36.76
4. การได้รับทราบเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ ของคณะกรรมการแต่ละฝ่ายในการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา		
ไม่ได้รับทราบ	164	44.32
ได้รับทราบ	206	55.68

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
5. การได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในการทำงาน		
เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ไม่ได้รับแต่งตั้ง	291	78.65
ได้รับแต่งตั้ง	89	24.05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับปานกลาง โดยนักเรียนร้อยละ 58.38 เคยได้รับการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ร้อยละ 55.68 ได้มีความรู้ความเข้าใจ และได้รับทราบเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละฝ่าย ร้อยละ 36.76 มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณ และร้อยละ 24.05 ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในการทำงาน

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า มีการเตรียมการ ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และการวางแผนกำกับดูแล ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร และการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรอื่นๆ โดยมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ เจตคติของบุคลากรที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และดำเนินการประชุมชี้แจง เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างทักษะในการประกันคุณภาพให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการจัดหางบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน

2. การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการทำงานประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และกำหนดบทบาท หน้าที่รับผิดชอบของกรรมการแต่ละฝ่ายชัดเจน

3. การวางแผนกำกับดูแล มีการกำหนดระบบการกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนมีความเป็นไปได้ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน และดำเนินการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า มีการเตรียมการ ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และการวางแผนกำกับดูแล ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร และการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรอื่นๆ โดยมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ เจตคติของบุคลากรที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และดำเนินการประชุมชี้แจงเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างทักษะและเจตคติที่ดีในการประกันคุณภาพจัดทำเอกสาร สื่อ นวัตกรรม เผยแพร่ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาด้วยตนเอง มีการจัดหางบประมาณ และสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน

2. การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการทำงานประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และกำหนดบทบาท หน้าที่รับผิดชอบของกรรมการแต่ละฝ่ายชัดเจน

3. การวางแผนกำกับดูแล มีการกำหนดระบบการกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนมีความเป็นไปได้ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน และดำเนินการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานตามที่กำหนดในปฏิทินอย่างสม่ำเสมอ

2.3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 4.8 - 4.12

ตารางที่ 4.8 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การวางแผน						
1. กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา						
1.1 วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของสถานศึกษา	4.15	.76	มาก	3.80	.72	มาก
1.2 จัดทำธรรมนูญสถานศึกษา คู่มือคุณภาพ คู่มือดำเนินงาน เอกสารสนับสนุนการทำงาน	4.15	.82	มาก	3.91	.72	มาก
1.3 กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ชัดเจน	4.27	.71	มาก	3.93	.71	มาก
1.4 เป้าหมายของสถานศึกษาเป็นที่ ยอมรับของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	4.15	.69	มาก	3.91	.63	มาก
1.5 เป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับบริบทและ ความต้องการของชุมชน	4.17	.67	มาก	3.83	.61	มาก
2. จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย						
2.1 จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย ตามความต้องการของท้องถิ่น และสถานศึกษา	3.93	.65	มาก	3.63	.59	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.2 จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายตามศักยภาพของสถานศึกษา						
ในการพัฒนาเป้าหมายนั้น	4.00	.71	มาก	3.63	.62	มาก
3. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน						
3.1 กำหนดโครงการ /กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถที่จะทำ						
ให้บรรลุเป้าหมายได้	4.17	.63	มาก	3.68	.64	มาก
3.2 กำหนดระยะเวลาใน						
การดำเนินงาน กิจกรรม/โครงการที่ชัดเจน	4.17	.63	มาก	3.71	.69	มาก
3.3 กำหนดงบประมาณที่จะใช้						
ในการดำเนินงานพัฒนางานของสถานศึกษา	3.80	.87	มาก	3.48	.67	ปานกลาง
3.4 กำหนดผู้รับผิดชอบใน						
การดำเนินงานที่ชัดเจน	4.20	.60	มาก	3.82	.67	มาก
รวม	4.11	.70	มาก	3.76	.67	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาชัดเจน รองลงมาคือ กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานที่ชัดเจน และรายการที่ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ การกำหนดงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินงานพัฒนางานของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.9 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การปฏิบัติตามแผน						
1. บุคลากรร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่วางไว้	3.93	.72	มาก	3.74	.72	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข	4.15	.65	มาก	3.81	.75	มาก
3. ผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรการปฏิบัติงาน	4.15	.73	มาก	3.64	.77	มาก
4. ผู้บริหารกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน	3.88	.87	มาก	3.62	.78	มาก
5. ผู้บริหารให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.61	.80	มาก	3.45	.74	ปานกลาง
รวม	3.94	.75	มาก	3.65	.75	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ด้านการปฏิบัติตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ บุคลากรร่วมกันดำเนินการตามแผนที่วางไว้ และรายการที่ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4.10 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการดำเนินการ
เกี่ยวกับการตรวจสอบประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
ผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การตรวจสอบประเมินผล						
1. วางกรอบการประเมิน						
1.1 ระบุมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ที่จะประเมิน	3.68	.76	มาก	3.64	.66	มาก
1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของ การประเมิน	3.68	.72	มาก	3.64	.69	มาก
1.3 สํารวจข้อมูลที่สถานศึกษามี อยู่แล้วและนำมาใช้ประเมินได้	3.88	.78	มาก	3.61	.67	มาก
1.4 กำหนดแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม ในการประเมินแต่ละตัวบ่งชี้	3.61	.77	มาก	3.47	.71	ปานกลาง
1.5 กำหนดเครื่องมือ/วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล	3.54	.71	มาก	3.47	.70	ปานกลาง
1.6 กำหนดเกณฑ์การประเมิน	3.61	.67	มาก	3.54	.67	มาก
1.7 กำหนดช่วงเวลาในการประเมิน	3.61	.70	มาก	3.60	.68	มาก
1.8 กำหนดผู้รับผิดชอบประเมิน ในแต่ละมาตรฐาน	3.76	.89	มาก	3.66	.70	มาก
2. การจัดหา / พัฒนาเครื่องมือ						
2.1 สํารวจ ปรับปรุง พัฒนาเครื่องมือ ที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพ	3.49	.81	ปานกลาง	3.39	.66	ปานกลาง
2.2 สร้างเครื่องมือใหม่ ทดลองใช้ และนำผลมาปรับปรุงก่อนใช้จริง	3.27	.81	ปานกลาง	3.26	.69	ปานกลาง

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.3 เครื่องมือมีความเหมาะสมกับ ผู้ตอบ เข้าใจง่าย มีความตรง ความเที่ยง	3.37	.77	ปานกลาง	3.37	.66	ปานกลาง
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล						
3.1. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการ ที่เหมาะสม	3.44	.81	ปานกลาง	3.49	.64	ปานกลาง
3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ ได้ครบถ้วน	3.46	.81	ปานกลาง	3.40	.68	ปานกลาง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล						
4.1 เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	3.41	.92	ปานกลาง	3.25	.66	ปานกลาง
4.2 แปลความหมายข้อมูลถูกต้อง สมบูรณ์	3.51	.87	มาก	3.26	.64	ปานกลาง
4.3 วิเคราะห์และสังเคราะห์ ผลการประเมินตามมาตรฐาน การศึกษา	3.61	.83	มาก	3.35	.70	ปานกลาง
รวม	3.56	.79	มาก	3.46	.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ด้านการตรวจสอบประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ครูมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ดำรงข้อมูลที่สถานศึกษามีอยู่แล้วและนำมาใช้ประเมินได้ รองลงมาคือ กำหนดผู้รับผิดชอบประเมินในแต่ละมาตรฐาน และรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความคิดเห็นด้าน การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรับทราบเป้าหมายของสถานศึกษา		
ทราบ	273	73.78
ไม่ทราบ	97	26.22
2. การยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษา		
ยอมรับ	350	94.59
ไม่ยอมรับ	20	5.41
3. การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายของสถานศึกษาตรงกับความต้องการของท้องถิ่น		
ตรง	344	92.97
ไม่ตรง	26	7.03
4. ผู้มีส่วนรับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกันทำงานตามแผนที่วางไว้		
ใช่	329	88.92
ไม่ใช่	41	11.08
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างมีความสุข		
ใช่	353	95.41
ไม่ใช่	17	4.59

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ปกครองร้อยละ 95.41 เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ร่วมงาน ทำงานอย่างมีความสุข ร้อยละ 94.59 ให้การยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษา ร้อยละ 92.97 เห็นว่าการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายของสถานศึกษาตรงกับความต้องการของท้องถิ่น และ ร้อยละ 88.92 เห็นว่าผู้มีส่วนรับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกันทำงานตามแผนที่วางไว้

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการดำเนินการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรับทราบเป้าหมายของสถานศึกษา		
ทราบ	281	75.95
ไม่ทราบ	89	24.05
2. การยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษา		
ยอมรับ	342	92.43
ไม่ยอมรับ	28	7.57
3. การทำงานที่รับผิดชอบในการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาตามแผนที่กำหนด		
ใช่	310	83.78
ไม่ใช่	60	16.22
4. การสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหารให้นักเรียน ทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพอย่างมีความสุข		
ใช่	307	82.97
ไม่ใช่	63	17.03

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักเรียนร้อยละ 92.43 ยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษา ร้อยละ 83.78 ทำงานที่รับผิดชอบตามแผนที่กำหนด ร้อยละ 82.97 เห็นว่าผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ทำงานอย่างมีความสุข และร้อยละ 75.95 ทราบเป้าหมายของสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า มีการดำเนินการ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการตรวจสอบประเมินผล ดังนี้

1. การวางแผน มีการกำหนดเป้าหมาย จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย และกำหนดแนวทางการดำเนินงาน มีโครงการ กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม กำหนดระยะเวลา งบประมาณ และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน อันจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายได้
2. การปฏิบัติตามแผน บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ โดยผู้บริหารให้การส่งเสริม สนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนทรัพยากรการปฏิบัติงาน มีการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานและให้การนิเทศ แนะนำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
3. การตรวจสอบประเมินผล มีการวางกรอบการประเมิน จัดหา/พัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่เหมาะสม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ด้วยวิธีทางสถิติ แปลความหมายของข้อมูลถูกต้อง สมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ได้

จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า มีการดำเนินการ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผนและการตรวจสอบประเมินผล ดังนี้

1. การวางแผน มีการกำหนดเป้าหมาย จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย และกำหนดแนวทางการดำเนินงาน มีโครงการ / กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม กำหนดระยะเวลา งบประมาณ และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน กำหนดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุก 3 ปี / 1 ครั้ง ในทุกโรงเรียน
2. การปฏิบัติตามแผน บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ โดยผู้บริหารให้การส่งเสริม สนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนทรัพยากรการปฏิบัติงาน มีการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานและให้การนิเทศ แนะนำโรงเรียนละ 2 ครั้ง/ปี โดยสม่ำเสมอ เพื่อความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
3. การตรวจสอบประเมินผล มีการวางกรอบการประเมิน จัดหา/พัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่เหมาะสม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ด้วยวิธีทางสถิติ แปลความหมายของข้อมูลถูกต้อง สมบูรณ์ พร้อมนำไปใช้ปรับปรุง / พัฒนางานให้มีคุณภาพได้

2.4 การรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปραกฏผลดังตาราง
ที่ 4.13 - 4.14

ตารางที่ 4.13 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการรายงานผล
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การรายงานผล						
1. จัดทำรายงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาหรือรายงาน ประจำปี	4.00	.84	มาก	3.61	.79	มาก
2. นำเสนอผลการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาต่อหน่วยงาน ต้นสังกัดทุกปี	3.98	.82	มาก	3.60	.81	มาก
3. เผยแพร่ผลการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาให้ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ						
3.1 ผู้รับผิดชอบการประเมิน สรุปรายงานผลการประเมิน ที่เกี่ยวกับนักเรียน ต่อ ครูประจำชั้น ประจำวิชา อาจารย์ฝ่ายต่างๆ	3.63	.97	มาก	3.54	.76	มาก
3.2 หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้างาน แจ้งผลการประเมินที่เกี่ยวกับ ครูอาจารย์ ให้ ครู อาจารย์ ทราบเป็นรายบุคคล	3.46	.87	ปานกลาง	3.39	.76	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.3 ผู้บริหารดำเนินการ						
ประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน						
ของสถานศึกษา ชี้แจงแนวทาง						
การทำงานร่วมกันระหว่าง						
สถานศึกษากับชุมชน	3.63	.80	มาก	3.62	.76	มาก
รวม	3.74	.86	มาก	3.55	.78	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือรายงานประจำปี รองลงมาคือ นำเสนอผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี และรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบในส่วนที่ว่าหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้างานแจ้งผลการประเมินที่เกี่ยวกับ ครู อาจารย์ ให้ครู อาจารย์ทราบเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง และนักเรียนเกี่ยวกับการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	ผู้ปกครอง		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การได้รับทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
ได้รับทราบ	262	70.81	238	64.32
ไม่ได้รับทราบ	108	29.19	132	35.68

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ปกครองและนักเรียนได้รับการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับปานกลาง โดยมีผู้ปกครองที่ได้รับทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.81 และมีนักเรียนที่ได้รับทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 64.32

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า การรายงานผล มีการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในทุกปี เป็นการรายงานประจำปี นำเสนอผลการประกันคุณภาพต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี และทำการเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ

จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า การรายงานผล มีการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในทุกปี เป็นการรายงานประจำปี นำเสนอผลการประกันคุณภาพต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี และทำการเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบโดยทั่วกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ประกอบด้วย

- 3.1 ภาพรวมของผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 3.2 ผลการประกันคุณภาพด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย
 - 3.3 สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
 - 3.4 การใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา
- รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

3.1 ภาพรวมของผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ภาพรวมของผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่

4.15 – 4.16

ตารางที่ 4.15 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านผู้เรียน	2.49	.44	พอใช้
2. ด้านกระบวนการ	2.66	.47	ดี
3. ด้านปัจจัย	2.44	.55	พอใช้
รวม	2.53	.48	ดี

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้าน ด้านกระบวนการอยู่ในระดับคุณภาพดี ส่วนด้านผู้เรียนและด้านปัจจัยอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ด้านกระบวนการมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้เรียน และด้านปัจจัย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และการใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษาของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	3.73	.83	มาก	3.55	.68	มาก
2. การใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา	3.57	.80	มาก	3.55	.64	มาก
รวม	3.65	.82	มาก	3.55	.66	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ด้านผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และการใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ การใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

จากการสอบถามผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษาในระดับมาก โดยใช้ในการแสดงความพึงพอใจต่อสถานศึกษา

จากการสอบถามนักเรียน พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้ผลการประกันคุณภาพ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผู้ปกครอง

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เกี่ยวกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ ตลอดจนการรับการประเมินภายนอก ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ปรากฏผลเช่นเดียวกันกับการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

3.2 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย

3.2.1 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.17 – 4.23

ตารางที่ 4.17 สรุปค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านผู้เรียน

รายการ	X	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 1 มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม	2.36	.52	พอใช้
มาตรฐานที่ 4 มีความคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์	2.10	.48	พอใช้
มาตรฐานที่ 5 มีความรู้และทักษะที่จำเป็น	2.36	.43	พอใช้
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะแสวงหาความรู้	2.32	.48	พอใช้
มาตรฐานที่ 9 มีทักษะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	2.57	.52	ดี
มาตรฐานที่ 10 มีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี	2.89	.24	ดี
มาตรฐานที่ 12 มีลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	2.83	.38	ดี
รวม	2.49	.44	พอใช้

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละมาตรฐาน มาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 10 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 12 และมาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 4

ตารางที่ 4.18 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์			
1. มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบ และหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา	2.22	.57	พอใช้
2. ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับระดับอาชีวศึกษา)	2.41	.50	พอใช้
3. มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ เพื่อส่วนรวม	2.41	.50	พอใช้
4. ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเอง และส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติ อย่างประหยัดและคุ้มค่า)	2.41	.50	พอใช้
รวม	2.36	.52	พอใช้

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2, 3 และ 4 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1

ตารางที่ 4.19 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	X	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์			
คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์			
คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์			
1. สามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและ มีความคิดรวบยอด	2.02	.42	พอใช้
2. สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณา ข้อดี-ข้อเสีย ความถูก-ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหาคำตอบ เลือกวิธี และมีปฏิภาณในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ได้อย่างสันติและมีความถูกต้องเหมาะสม	2.10	.49	พอใช้
3. มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์และ กำหนดเป้าหมายได้	2.17	.54	พอใช้
รวม	2.10	.48	พอใช้

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มี
ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย
ต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1

ตารางที่ 4.20 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 5

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	X	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็น			
ตามหลักสูตร			
1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์/ กลุ่มวิชา/หมวดวิชาที่สำคัญไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์และวิชาเฉพาะสาขาสำหรับ อาชีวศึกษา)	2.15	.36	พอใช้
2. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร	2.56	.50	ดี
รวม	2.36	.43	พอใช้

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มี
ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 1

ตารางที่ 4.21 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 6

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	X	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้			
ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และ			
พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง			
1. มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จาก แหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล	2.54	.50	ดี
2. รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้ และสื่อต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา	2.34	.48	พอใช้
3. สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และ ประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง	2.07	.47	พอใช้
รวม	2.32	.48	พอใช้

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มี
ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย
ต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3

ตารางที่ 4.22 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 9

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	X	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน			
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และ			
มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต			
1. สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนและผลงาน มีประสิทธิภาพ	2.24	.58	พอใช้
2. ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน พัฒนางาน สามารถทำงานอย่างมีความสุข และภูมิใจในผลงานของตนเอง	2.49	.51	พอใช้
3. สามารถทำงานเป็นทีม (ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟัง ความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น ร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม)	2.78	.57	ดี
4. มีเจตคติต่ออาชีพสุจริต	2.76	.43	ดี
รวม	2.57	.52	ดี

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน
มาตรฐานที่ 9 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มี
ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย
ต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1

ตารางที่ 4.23 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 10

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี			
1. มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน	2.78	.42	ดี
2. มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	2.83	.38	ดี
3. ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อน และบุคคลทั่วไป	3.00	.00	ดี
4. รู้จักดูแลสุขภาพ และป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ	2.83	.38	ดี
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและ สิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติด และปลอดจากสิ่งมอมเมา	3.00	.00	ดี
รวม	2.89	.24	ดี

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 10 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ทุกตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3, 5 รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 2, 4 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1

3.2.2 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการ ปรากฏผล
ดังตารางที่ 4.24 – 4.27

ตารางที่ 4.24 สรุปค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านกระบวนการ

มาตรฐานการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 13 จัดองค์กร/โครงสร้างและ บริหารงานเป็นระบบ	2.60	.55	ดี
มาตรฐานที่ 14 ส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความร่วมมือกับชุมชน	2.68	.44	ดี
มาตรฐานที่ 18 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.70	.47	ดี
รวม	2.66	.47	ดี

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละมาตรฐาน มาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย สูงสุดคือ มาตรฐานที่ 18 รองลงมาคือมาตรฐานที่ 14 และมาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 13

ตารางที่ 4.25 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	X	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา			
1. มีการจัดองค์กร/โครงสร้างการบริหารชัดเจน	2.63	.73	ดี
2. มีปรัชญา แผนพัฒนา/ธรรมนูญสถานศึกษา แผน การดำเนินงานของสถานศึกษา และตัวชี้วัดความสำเร็จ	2.78	.42	ดี
3. มีการปฏิบัติตามแผน	2.78	.42	ดี
4. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม	2.78	.42	ดี
5. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมาย อย่างต่อเนื่อง	2.41	.50	พอใช้
6. มีระบบข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน ถูกต้อง ตรงกับ ความต้องการและทันต่อการใช้	2.59	.63	ดี
7. มีการบันทึกและรายงานผลการประเมิน	2.41	.63	พอใช้
8. มีการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงงาน	2.44	.63	พอใช้
รวม	2.60	.55	ดี

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2, 3, 4 รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 1 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 และ 7

ตารางที่ 4.26 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 14

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	X	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา			
1. ผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ในการร่วมกันจัดการศึกษา	2.83	.38	ดี
2. มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากร ในสถานศึกษาและชุมชนเห็นความสำคัญ ในการจัดการศึกษาร่วมกัน	2.85	.36	ดี
3. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	2.49	.51	พอใช้
4. ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา การศึกษา	2.56	.50	ดี
รวม	2.68	.44	ดี

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการ
มาตรฐานที่ 14 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มี
ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย
ต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3

ตารางที่ 4.27 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 18

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	X	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียน			
การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการ ของผู้เรียน	2.78	.42	ดี
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	2.49	.55	พอใช้
3. มีการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียน รู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	2.76	.43	ดี
4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่ เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	2.71	.60	ดี
5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของผู้เรียน	2.73	.45	ดี
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับ การพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา	2.59	.50	ดี
7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับ ผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน	2.85	.36	ดี
8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่ หลากหลายและต่อเนื่อง	2.76	.43	ดี
9. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตน และมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน	2.66	.48	ดี
รวม	2.70	.47	ดี

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 18 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มี ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 7 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย ต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2

3.3.3 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านปัจจัย ปรากฏผลดังตาราง ที่ 4.28 – 4.31

ตารางที่ 4.28 สรุปค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านปัจจัย

มาตรฐานการศึกษา	X	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถ ในการบริหาร	2.68	.50	ดี
มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.72	.55	ดี
มาตรฐานที่ 24 ครูมีความรู้และมีครูเพียงพอ	2.04	.63	พอใช้
มาตรฐานที่ 25 มีหลักสูตรที่เหมาะสม มีสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้	2.33	.42	พอใช้
รวม	2.44	.55	พอใช้

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละมาตรฐาน มาตรฐานที่มีค่าคะแนน เฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 22 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 20 และมาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย ต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 24

ตารางที่ 4.29 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 20

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถ			
ในการบริหารจัดการ			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทัน กับการเปลี่ยนแปลง	2.73	.45	ดี
2. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และ เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง	2.76	.43	ดี
3. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย	2.56	.63	ดี
รวม	2.68	.50	ดี

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านปัจจัย
มาตรฐานที่ 20 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มี
ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย
ต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3

ตารางที่ 4.30 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 22, 24

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
1. ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตรและเป้าหมายการจัดการศึกษา	2.73	.75	ดี
2. ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผน และกระบวนการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.76	.58	ดี
3. ครูมีความรู้ความสามารถในการประเมินผลการเรียน การสอนและการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาคุณภาพ	2.68	.61	ดี
รวม	2.72	.55	ดี
มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับ งานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ			
1. ครูมีความถนัด/ความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ	2.27	.45	พอใช้
2. มีจำนวนครูตามเกณฑ์	1.80	.81	พอใช้
รวม	2.04	.63	พอใช้

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านปัจจัย
มาตรฐานที่ 22 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มี
ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย
ต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่วนมาตรฐานที่ 24 อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์
ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 2

ตารางที่ 4.31 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 25

มาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้			
1. มีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมาย การศึกษาและความต้องการ ของผู้เรียนและท้องถิ่น	2.44	.63	พอใช้
2. มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	2.22	.42	พอใช้
รวม	2.33	.51	พอใช้

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านปัจจัย
มาตรฐานที่ 25 โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ที่มี
ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับผลการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย พบว่า

1. ด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ มาตรฐานที่อยู่ในระดับคุณภาพดี
ได้แก่ มาตรฐานที่ 9, 10 และ 12
2. ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีทุกมาตรฐาน
3. ด้านปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ มาตรฐานที่อยู่ในระดับคุณภาพดี
ได้แก่ มาตรฐานที่ 20 และ 22

3.3 สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ปรากฏผล
ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านผลการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและ
ดำเนินการอย่างต่อเนื่องของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง						
1. ระบุมาตรฐานการศึกษาของ						
สถานศึกษาชัดเจน	3.68	.79	มาก	3.72	.70	มาก
2. วางแผน กำหนดเป้าหมาย						
และวิธีดำเนินงาน	3.78	.79	มาก	3.72	.63	มาก
3. ดำเนินงานตามแผนทุกขั้นตอน						
นิเทศ ติดตามผลงาน หาจุดเด่น	3.68	.72	มาก	3.56	.67	มาก
จุดด้อย และปรับปรุงให้เป็นไป						
ตามที่กำหนด	3.59	.89	มาก	3.44	.66	ปานกลาง
5. ประเมินผลการประกันคุณภาพ						
ภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี	3.78	.85	มาก	3.46	.71	ปานกลาง
6. รายงานผลการประกันคุณภาพ						
ภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้อง						
และสาธารณชนทราบ	3.68	.96	มาก	3.39	.71	ปานกลาง
รวม	3.73	.83	มาก	3.55	.68	มาก

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ด้านผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ วางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีดำเนินงาน และประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี รองลงมาคือ ระบุมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาชัดเจน และดำเนินงานตามแผนทุกชั้นตอน และรายการที่ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ รายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์ ด้านผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับการมีระบบระบบการประกันคุณภาพและการดำเนินการประกันคุณภาพของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพ และมีการดำเนินการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3.4 การใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

การใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ปรากฏผลดังตารางที่ 4.33 – 4.34

ตารางที่ 4.33 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับการใช้ผลการการประกันคุณภาพของสถานศึกษาของผู้บริหารและครู

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การใช้ผลการประกันคุณภาพ ของสถานศึกษา						
1. ผู้บริหารใช้ผลการประเมินภายใน สถานศึกษาเป็นแนวทางในการ กำหนดพันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน งาน/โครงการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามเป้าหมายที่วางไว้	3.71	.90	มาก	3.68	.68	มาก

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2. ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมการบริหารงานในสถานศึกษาของตนเอง	4.00	.77	มาก	3.63	.64	มาก
3. ครูนำผลด้านคุณภาพนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.71	.72	มาก	3.74	.61	มาก
4. ครูใช้เป็นแนวทางปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมการทำงานของตนเอง	3.61	.70	มาก	3.66	.62	มาก
5. ผู้เรียนและผู้ปกครองใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการแสดงความพึงพอใจต่อสถานศึกษา	3.54	.74	มาก	3.48	.61	ปานกลาง
6. ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการแสดงความคิดเห็นช่วยเหลือสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง	3.44	.87	ปานกลาง	3.50	.64	มาก
7. ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสอดคล้องกับธรรมเนียมโรงเรียนมากน้อยเพียงใด	3.34	.79	ปานกลาง	3.32	.72	ปานกลาง

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. ชุมชนใช้เป็นแนวทางตรวจสอบ การดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อสร้างความพึงพอใจและ ความเชื่อมั่นในสถานศึกษา	3.41	.81	ปานกลาง	3.46	.64	ปานกลาง
9. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็น แนวทางในการกำหนด ความช่วยเหลือ สนับสนุน ให้สถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่อไป	3.34	.88	ปานกลาง	3.49	.59	ปานกลาง
รวม	3.57	.80	มาก	3.55	.64	มาก

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ด้านผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับการใช้ผลการประกันคุณภาพ ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ รายการที่ระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานในสถานศึกษาของตนเอง รองลงมาคือ ครูนำผลด้านคุณภาพนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียน การสอนให้มีคุณภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน มากน้อยเพียงใด

ตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองและนักเรียน เกี่ยวกับการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	ผู้ปกครอง		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
ใช่	285	77.03	320	86.49
ไม่ใช่	85	22.97	50	13.51

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผู้ปกครองและนักเรียนมีการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 77.03 และ 86.49 ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เกี่ยวกับการใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ ตลอดจนการรับการประเมินภายนอก ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับการใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายมีการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามบทบาทของตนเอง แต่มีเป้าหมายเดียวกัน คือ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกิดจากการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- 4.1 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ด้านการเตรียมการ
- 4.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ด้านการดำเนินการ
- 4.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ด้านการรายงานผล
- 4.4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ด้านการใช้ผลการประกันคุณภาพ
รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

4.1 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ด้านการเตรียมการ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ด้านการเตรียมการ ปรากฏผลดังตาราง
ที่ 4.35 – 4.36

ตารางที่ 4.35 ปัญหา และอุปสรรค ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่	ร้อยละ
1. บุคลากรไม่เพียงพอมีครูไม่ครบชั้น	80	35.24
2. งบประมาณมีจำนวนจำกัด ขาดการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการประกันคุณภาพ	75	33.04
3. ขาดแหล่งเรียนรู้ แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัย	25	11.01
4. การวางแผนการกำกับดูแลไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ขาดการนิเทศ กำกับดูแล อย่างต่อเนื่อง	19	8.37
5. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางไม่สามารถ กำหนดผู้ชอบงานตามความรู้ ความสามารถ ความถนัดของแต่ละ บุคคลได้ ทำให้กำหนดผู้รับผิดชอบงานได้ไม่เหมาะสม	15	6.61
6. บุคลากรเกิดความกลัวเกี่ยวกับหน้าที่ที่รับผิดชอบเพราะคิดว่า การประกันคุณภาพเป็นการจับผิด	13	5.73
7. บุคลากรบางส่วนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง การประกันคุณภาพไม่ชัดเจน	13	5.73

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่	ร้อยละ
8. ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องอัดสำเนา	10	4.41
9. อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ มีสภาพเก่า ทรุดโทรม ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	10	4.41

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ปัญหา และอุปสรรค ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีความถี่สูงสุด คือ บุคลากรไม่เพียงพอมีครูไม่ครบชั้น รองลงมาคืองบประมาณมีจำนวนจำกัด ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการประกันคุณภาพ และขาดแหล่งเรียนรู้ แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 ข้อเสนอแนะ ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรได้รับการจัดสรรอัตรากำลังให้เพียงพอ ตามสภาพความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา	80	35.24
2. ควรจัดงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอกับภาระงาน	75	33.04
3. ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัยในชุมชน	22	9.69
4. ควรมีการวางแผนการกำกับดูแล ที่เป็นระบบชัดเจน และมีการนิเทศ กำกับดูแล อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	13	5.73
5. ควรประชุมชี้แจงให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพที่ถูกต้องในแนวทางเดียวกัน	13	5.73
6. ควรจัดให้มีการประชุม อบรมเพื่อให้ความรู้และสร้าง ความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	12	5.29

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
7. ควรมีการสำรวจความต้องการด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และจัดสรรให้ตรงกับความต้องการ	8	3.52
8. ควรได้รับการพิจารณาจากหน่วยงานต้นสังกัดด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ เพื่ออำนวยความสะดวก ให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	7	3.08

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ข้อเสนอแนะด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีความถี่สูงสุดคือ ควรได้รับการจัดสรรอัตรากำลังให้เพียงพอตามสภาพความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา รองลงมาคือ ควรจัดงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอกับภาระงาน และควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัยในชุมชน ตามลำดับ

4.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านการดำเนินการ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านการดำเนินการ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.37 – 4.38

ตารางที่ 4.37 ปัญหา และอุปสรรค ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่	ร้อยละ
1. บุคลากรมีงานที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้	55	24.23
2. มีปัจจัยสนับสนุนการทำงานไม่เพียงพอ	47	20.70
3. ขาดการตรวจสอบ กำกับ ดูแล นิเทศ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง	25	11.01
4. กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาไว้สูงเกินไป	10	4.41

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่	ร้อยละ
5. ขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ทำให้เป้าหมายไม่ตรงกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง	9	3.96
6. จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายโดยไม่คำนึงถึง ความต้องการจำเป็น	9	3.96
7. ขาดบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถ ด้านการวัดผลและประเมินผล	7	3.08

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ปัญหา และอุปสรรค ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีความถี่สูงสุดคือ บุคลากรมีงานที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้ รองลงมาคือ มีปัจจัยสนับสนุนการทำงานไม่เพียงพอ และขาดการตรวจสอบ กำกับ ดูแล นิเทศ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.38 ข้อเสนอแนะ ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรมอบหมายงานตามกำลังความสามารถของผู้ปฏิบัติ	35	15.42
2. ควรจัดให้มีปัจจัยสนับสนุนการทำงานอย่างเพียงพอ	32	14.10
3. ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานอย่างจริงจัง มีการตรวจสอบกำกับดูแลนิเทศ ติดตามอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	21	9.25
4. ควรกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วม และคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	8	3.52
5. ควรจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายสถานศึกษา บนพื้นฐานของความต้องการจำเป็น	8	3.52
6. ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ด้านการวัดและประเมินผล นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้	7	3.08

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ข้อเสนอแนะด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีความถี่สูงสุดคือ ควรมอบหมายงานตามกำลังความสามารถของผู้ปฏิบัติ รองลงมาคือ ควรจัดให้มีปัจจัยสนับสนุนการทำงานอย่างเพียงพอ และควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานอย่างจริงจัง มีการตรวจสอบกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตามลำดับ

4.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านการรายงานผล

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านการรายงานผล ปรากฏผลดังตารางที่ 4.39 – 4.40

ตารางที่ 4.39 ปัญหา และอุปสรรค ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่	ร้อยละ
1. การรายงานผลต่อชุมชนไม่เป็นลายลักษณ์อักษร	15	6.61
2. รายงานผลล่าช้า ไม่ต่อเนื่อง และไม่ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน	10	4.41
3. การรายงานผลไม่ตรงกับสภาพจริง ขาดข้อมูลที่ชัดเจน	10	4.41
4. การรายงานผลยังอยู่ในวงแคบ	8	3.52

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ปัญหา อุปสรรค ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีความถี่สูงสุดคือ การรายงานผลต่อชุมชนไม่เป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือ รายงานผลล่าช้า ไม่ต่อเนื่อง และไม่ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน และการรายงานผลไม่ตรงกับสภาพจริง ขาดข้อมูลที่ชัดเจน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.40 ข้อเสนอแนะ ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรมีการรายงานผลต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นลายลักษณ์อักษร	12	5.27
2. ควรมีการรายงานผลอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามลำดับขั้นตอน	10	4.41
3. รายงานผลตามสภาพจริง มีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบโดยทั่วกัน	9	3.96
4. หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดและจัดทำแบบการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นมาตรฐานในการรายงานผลเพื่อความสะดวกของโรงเรียน	7	3.08

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ข้อเสนอแนะ ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีความถี่สูงสุดคือ ควรมีการรายงานผลต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือ ควรมีการรายงานผลอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามลำดับขั้นตอน และรายงานผลตามสภาพจริง มีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบโดยทั่วกันตามลำดับ

4.4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านการใช้ผลการประกันคุณภาพ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านการใช้ผลการประกันคุณภาพ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.41 – 4.42

ตารางที่ 4.41 ปัญหา และอุปสรรค ด้านการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปัญหา/อุปสรรค	ความถี่	ร้อยละ
1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้นำผลการประกันคุณภาพไปใช้เท่าที่ควร	13	5.73
2. ผู้เกี่ยวข้องนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ยังไม่เต็มที่	10	4.41

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ปัญหา และอุปสรรค ด้านการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีความถี่สูงสุดคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้นำผลการประกันคุณภาพไปใช้เท่าที่ควร รองลงมาคือ ผู้เกี่ยวข้องนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ยังไม่เต็มที่

ตารางที่ 4.42 ข้อเสนอแนะ ด้านการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือ สนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ	7	3.08
2. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควร ได้มีการศึกษาผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้่องแท้ในทุกๆ ด้าน และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า	6	2.64

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ข้อเสนอแนะ ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ ที่มีความถี่สูงสุดคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือ สนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ รองลงมาคือ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควร ได้มีการศึกษาผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้่องแท้ในทุกๆ ด้าน และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2

1.1.2 เพื่อประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2

1.1.3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 **กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 41 คน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ 1 คน และศึกษานิเทศก์ 1 คน ใช้ประชากรทั้งหมดรวม 43 คน ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซซีและมอร์แกน และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ครู จำนวน 186 คน นักเรียน จำนวน 370 คน และผู้ปกครอง จำนวน 370 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ในการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 ในครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึก มีทั้งหมด 7 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามผู้บริหาร แบบสอบถามครู แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสอบถามนักเรียน แบบสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ แบบสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ และแบบบันทึกผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2) การพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมิน จัดทำกรอบแนวทางการประเมิน แล้วร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินทั้ง 7 ชุด ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เครื่องมือทุกชุดมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .71 ถึง 1.00 ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้และนำผลจากการทดลองใช้เครื่องมือมาหาความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา ในส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า สำหรับสอบถามผู้บริหารและครู ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .99

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำหนังสือขอความร่วมมือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชุมพร เขต 2 และกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบบันทึก กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความถี่ ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 ปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

1.3.1 ด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงานผล ภาพรวมระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้าน ก็มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ มีการปฏิบัติด้านกระบวนการเช่นเดียวกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอน พบว่า

1) การเตรียมการ ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และการวางแผนและการกำกับดูแล ภาพรวมระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ พบว่า การเตรียมความพร้อม ด้านบุคลากร การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน การวางแผนและการกำกับดูแล มีระดับ

การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรอื่นๆ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง กิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณ รองลงมาคือ การได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และการได้รับการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ กิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมสูงสุดคือ การได้รับการสำรวจความรู้ความเข้าใจ รองลงมาคือ การได้รับความรู้ความเข้าใจ และการได้รับทราบเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละฝ่ายในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนกิจกรรมที่ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมต่ำสุดคือ การได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ ก็มีการปฏิบัติในการเตรียมการเช่นเดียวกัน โดยเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและด้านทรัพยากรอื่น ๆ กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และวางแผนกำกับดูแล

2) การดำเนินการ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล ภาพรวมระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ พบว่า การวางแผน และการปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนการตรวจสอบประเมินผล ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ครูมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างมีความสุขมากที่สุด รองลงมาคือ การได้รับทราบเป้าหมายของสถานศึกษา และการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายของสถานศึกษา ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ตามลำดับ สำหรับนักเรียนยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ การทำงานที่รับผิดชอบในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนที่กำหนด และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพอย่างมีความสุข หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ก็มีการปฏิบัติในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเช่นเดียวกัน โดยมีการวางแผน ปฏิบัติตามแผน และตรวจสอบประเมินผล

3) การรายงานผล มีการจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นำเสนอผลการประกันคุณภาพต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี และเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ ภาพรวมระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละรายการ พบว่า การจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และนำเสนอผลการประกันคุณภาพต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้รับผิดชอบการประเมินสรุปรายงานผลการประเมินที่เกี่ยวกับนักเรียนต่อครูประจำชั้น ประจำวิชา อาจารย์ฝ่ายต่างๆ และผู้บริหารประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งแจ้งแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนที่เกี่ยวกับหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้างานแจ้งผลการประเมินเกี่ยวกับครูอาจารย์ ให้ครู อาจารย์ทราบเป็นรายบุคคล มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยการได้รับทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ มีการจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในเป็นการรายงานประจำปี นำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ เช่นเดียวกัน

1.3.2 ด้านผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า

- 1) ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้าน พบว่า
 - (1) ด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์รายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 1, 4, 5 และ 6 ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม การคิดวิเคราะห์ ความรู้และทักษะที่จำเป็น และทักษะการแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ส่วนมาตรฐานที่ 9, 10 และ 12 ประกอบด้วย ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา อยู่ในระดับคุณภาพดี
 - (2) ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และเมื่อวิเคราะห์รายมาตรฐานก็อยู่ในระดับคุณภาพดีทุกมาตรฐาน
 - (3) ด้านปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ และเมื่อวิเคราะห์รายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 20 และ 22 ประกอบด้วย ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหาร และครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับคุณภาพดี ส่วนมาตรฐานที่ 24 และ 25 ประกอบด้วย ด้านครูมีความรู้และมีครูเพียงพอ มีหลักสูตรที่เหมาะสม มีสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้
- 2) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม กิจกรรมที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ การวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีดำเนินงาน และการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี รองลงมาคือ ระบุมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาชัดเจน ดำเนินงานตามแผนทุกขั้นตอน และรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ

กิจกรรมที่ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ การนิเทศ ติดตามผลงาน หาจุดเด่น จุดด้อย และปรับปรุงให้เป็นไปตามที่กำหนด กิจกรรมที่ครูมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากคือ ระบุมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาชัดเจน วางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีดำเนินงาน และดำเนินงานตามแผนทุกขั้นตอน ส่วนการนิเทศ ติดตามผลงาน หาจุดเด่นจุดด้อย และปรับปรุงให้เป็นไปตามที่กำหนด การประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ ก็เห็นว่า สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน

3) การใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ผลการประกันคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก กิจกรรมที่ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานในสถานศึกษาของตนเอง รองลงมาคือ ครูนำผลด้านคุณภาพนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้บริหารใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษาเป็นแนวทางในการกำหนดพันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน งาน/โครงการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ ตามลำดับ กิจกรรมที่ครูมีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ครูนำผลด้านคุณภาพนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ ผู้บริหารใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษาเป็นแนวทางในการกำหนดพันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน งาน/โครงการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ และครูใช้เป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของตนเอง ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมที่ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียนมากน้อยเพียงใด ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อแสดงความพึงพอใจต่อสถานศึกษา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ ใช้ผลการประกันคุณภาพเป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการปรับปรุง พัฒนา จัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา พร้อมรับการประเมินจากภายนอก

1.3.3 ด้านปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่เกิดจากการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา พบว่า

- 1) ด้านการเตรียมการ ปัญหาและอุปสรรค ที่มีความถี่สูงสุดคือ บุคลากรไม่เพียงพอมีครูไม่ครบชั้น รองลงมาคือ งบประมาณมีจำนวนจำกัด ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการประกันคุณภาพ และขาดแหล่งเรียนรู้ แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัย ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรกคือ ต้องได้รับการจัดสรรอัตราให้เพียงพอตามสภาพความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา รองลงมาคือ ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัยในชุมชน
- 2) ด้านการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค ที่มีความถี่สูงสุดคือ บุคลากรมีงานที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้ รองลงมาคือ มีปัจจัยสนับสนุนการทำงานไม่เพียงพอ และขาดการตรวจสอบ กำกับดูแล นิเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการอันดับแรกคือ ควรมอบหมายงานตามกำลังความสามารถของผู้ปฏิบัติ รองลงมาคือ ควรจัดให้มีปัจจัยสนับสนุนการทำงานอย่างเพียงพอ และควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานมีการตรวจสอบ กำกับดูแล นิเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 3) ด้านการรายงานผล มีปัญหาและอุปสรรค ที่มีความถี่สูงสุดคือ การรายงานผลต่อชุมชนไม่เป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือ รายงานผลล่าช้า ไม่ต่อเนื่อง ไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน และรายงานผลไม่ตรงกับสภาพจริง ขาดข้อมูลที่ชัดเจน ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการอันดับแรกคือ ควรมีการรายงานผลต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือ ควรมีการรายงานผลอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามลำดับขั้นตอน และรายงานผลตามสภาพจริง มีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบโดยทั่วกัน
- 4) ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ ปัญหาและอุปสรรค ที่มีความถี่สูงสุดคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้นำผลการประกันคุณภาพไปใช้เท่าที่ควร รองลงมาคือ ผู้เกี่ยวข้องนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ยังไม่เต็มที่ ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการอันดับแรกคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือ สนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ รองลงมาคือ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรได้มีการศึกษาผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้่องแท้ในทุกๆ ด้านและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

2. อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินงาน และการรายงานผล แสดงว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของชาติชาย พิมพิไสย (2544 :บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิรัช ชูสิน (2546) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา พบว่า ระดับกระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา ตามทัศนะของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะ ความแตกต่างของระดับการศึกษา

2.1.1 การเตรียมการ มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและด้านทรัพยากรอื่นๆ การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และการวางแผนและการกำกับดูแล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สวัสดิ์ แก้วศักดิ์ (2543) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การติดตามผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541 เพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น พบว่า แนวทางการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพที่สำคัญได้แก่ การเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมในการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา เช่นเดียวกับกับผลงานวิจัยของ นวพร จุทอง (2546) ซึ่งได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวิเชียรชม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า การเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียนให้มีความตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะ เป็นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับเดียวกัน และสังกัด
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเหมือนกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงาน
 วิจัยของ ปาริชาติ ชามวงษ์ (2545) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง กระบวนการดำเนินการเพื่อเข้าสู่คุณภาพ
 ตามมาตรฐานการศึกษาในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
 สสามัญศึกษา พบว่า กระบวนการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาในระบบการประกัน
 คุณภาพการศึกษา โรงเรียนทุกโรงได้ดำเนินการศึกษาและเตรียมการ ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครู
 และบุคลากร มีการสร้างทีมงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนของทีมงาน ในการเตรียมการ
 ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน
 ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพ มีการปฏิบัติ
 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ทุกระดับ มีการประกัน
 คุณภาพ กิจกรรมที่ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริม
 การทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร แสดงว่า ผู้บริหารและครูมีการนำ
 เอายุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จมาใช้ในการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนใน
 องค์กร / หน่วยงาน ไม่ใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และไม่ใช่เป็น
 การทำงานแบบต่างคนต่างทำ แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารจะ
 ต้องเป็นแกนหลักในการบริหาร ดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่นๆ เพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเอง
 ขององค์กร/หน่วยงาน ให้ผสมผสานกับการวางแผน การดำเนินงานและปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพ
 การศึกษาให้เป็นระบบครบวงจร รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการ
 การการศึกษาแห่งชาติ 2543) กิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมใน
 การจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการประกันคุณภาพ แสดงว่า สถานศึกษามีงบประมาณไม่เพียงพอ
 ต้องขอรับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในการประกันคุณภาพภายใน
 สถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศิษฐ์ ชญาศิลป์ (2543) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ความ
 พร้อมและความคาดหวังของครู-อาจารย์และผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์
 มาตรฐานอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในเขตการศึกษา 9 พบว่า ความพร้อมด้านงบประมาณ
 ไม่เพียงพอ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะได้รับจัดสรรด้านงบประมาณไม่เพียงพอกับภาระงานที่
 ต้องปฏิบัติ จำเป็นต้องมีการบริหารงบประมาณให้มีคุณภาพ กิจกรรมที่ผู้ปกครองและนักเรียนมี
 ส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ การได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าผู้ปกครองและนักเรียนมีจำนวนมาก แต่ตำแหน่งต่างๆในการประกันคุณภาพ
 มีน้อย ทำให้ได้รับแต่งตั้งไม่ทั่วถึง แต่อย่างไรก็ตามผู้ปกครองและนักเรียนก็เป็นผู้ทรงสิทธิ์ใน

คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (พงศพันธ์ ไชยวัฒน์ 2541) มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพของสถานศึกษา นอกจากนี้ในการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ก็มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรอื่น ๆ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และวางแผนกำกับดูแล ศึกษานิเทศก์ก็มีการดำเนินงานด้านการเตรียมการเช่นเดียวกันกับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ แสดงให้เห็นว่า ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปตามบทบาทที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543 : 50)

2.1.2 การดำเนินการ มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล โดยรวมระดับการปฏิบัติของครูและผู้บริหารอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชาติชาย พิมพิไสย (2544 :บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ สมพงษ์ โศกเปื้อย (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอกในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย พบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอกในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะครูและผู้บริหารมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กิจกรรมที่ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผน รองลงมาคือ การปฏิบัติตามแผน และกิจกรรมที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ การตรวจสอบประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริรักษ์ รัชชานันติ (2545) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อประสิทธิภาพในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า มีการดำเนินงานเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนการปฏิบัติการ ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการเตรียมการ ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านการตรวจสอบและประเมินผล และด้านการรายงานผล ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการวางแผนเป็นอันดับแรกตามหลักการบริหารงานที่เป็นระบบ ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ การตรวจสอบประเมินผลผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติในระดับมากแต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า และครูก็มีระดับการปฏิบัติด้านการตรวจสอบประเมินผลในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา เวชวิฐาน และคณะ (2543: บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมในการประกันคุณภาพ

การศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านที่มีความพร้อมต่ำที่สุดคือ ความรู้ความสามารถเรื่องการประเมินของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีความพร้อมในด้านนี้ไม่เท่าที่ควร จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาให้ผู้บริหารและครูมีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบประเมินผล กิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสูงสุดคือ เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างมีความสุข รองลงมาคือ การได้รับทราบเป้าหมายของสถานศึกษา และเห็นว่าการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายของสถานศึกษาตรงกับความต้องการของท้องถิ่น กิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษา รองลงมาคือ การทำงานที่รับผิดชอบในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนที่กำหนด ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ก็มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และตรวจสอบประเมินผล ศึกษาในเทศก์ก็มีการดำเนินงานเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ เป็นไปตามกลไกการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543:12)

2.1.3 การรายงานผล มีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยรวมระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการรายงานผลคือการได้รับทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์มีการจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในเป็นการรายงานประจำปี นำเสนอหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ แสดงว่า ผู้บริหาร ครู หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการจัดทำรายงานประจำปียังถือเป็น การรายงานผลการประเมินตนเอง ซึ่งนับเป็นเอกสารสำคัญเป็นหลักฐานการปฏิบัติงาน และเป็นผลงานสำหรับให้หน่วยงานเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และยังเป็นเอกสารที่หน่วยงานภายนอกใช้ในการตรวจสอบอีกด้วย (อุดมชัย จินะดิษฐ์ 2543:21) กิจกรรมที่ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้างานแจ้งผลการประเมินเกี่ยวกับครูอาจารย์ ให้ครูอาจารย์ทราบเป็นรายบุคคล ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในระบบสังคมไทยยังมีความเกรงใจซึ่งกันและกัน

2.2 ด้านผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า

2.2.1 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวิมล ว่องวานิช (2543) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา พบว่า ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาโดยสรุปรวมสถานศึกษามีการดำเนินงานที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละตัวบ่งชี้ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า เป็นผลงานวิจัยในช่วงเริ่มแรกของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2543 สถานศึกษาจึงมีความพร้อมและผลสัมฤทธิ์ระดับปานกลาง และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้าน พบว่า

1) ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา และมาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ น่าจะเป็นเพราะว่า มาตรฐานที่ 10 มีลักษณะเป็นรูปธรรมง่ายต่อการปฏิบัติและพัฒนามากกว่ามาตรฐานที่ 4 ซึ่งตัวบ่งชี้เป็นนามธรรมย่อมยากต่อการปฏิบัติและพัฒนาให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน

2) ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา และมาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและบริหารงานอย่างมีระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญด้านผู้เรียนมีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้เกิดผลผลิตของการจัดการศึกษาในแนวทางที่พึงประสงค์ เด็กไทยเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข ซึ่งถือเป็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สุวิมล ว่องวานิช และนงราม เศรษฐพานิช 2544)

3) ด้านปัจจัย มาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ และ มาตรฐานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ แสดงให้เห็นว่า ครูมีคุณภาพสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารก็มีภาวะผู้นำมีความสามารถในการบริหารจัดการ แต่มีจำนวนครูไม่เพียงพอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิศิษฐ์ ชญาศิลป์ (2543) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง ความพร้อมและความคาดหวังของครู-อาจารย์และผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในเขตการศึกษา 9 พบว่า ความพร้อมในทรัพยากรด้านคน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า มีบุคลากรการสอนไม่เพียงพอ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะ ครูมีจำนวนจำกัดแต่มีภาระงานมากเกินไป

2.2.2 สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูมีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง จังหวัดขอนแก่น (2452 อ้างถึงใน จูไร ดนนานท์ 2543) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง ระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ในการทำการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สำเร็จนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องถือวาระบบการประเมินผลภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหาร บุคลากรทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละกิจกรรม กิจกรรมที่ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ วางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีดำเนินงาน และการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี รองลงมาคือ ระบุมาตรฐานของสถานศึกษาชัดเจน ดำเนินงานตามแผนทุกขั้นตอน และรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ และกิจกรรมที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ นิเทศ ติดตามผลงาน หาจุดเด่น จุดด้อย และปรับปรุงให้เป็นไปตามที่กำหนด กิจกรรมที่ครูมีระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ระบุมาตรฐานของสถานศึกษาชัดเจน และวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีดำเนินงาน รองลงมาคือ ดำเนินงานตามแผนทุกขั้นตอน และกิจกรรมที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ รายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ หัวหน้าการประเมินศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ ก็เห็นว่า สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน

2.2.3 การใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา มีการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ผลการประกันคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละกิจกรรม กิจกรรมที่ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรม การบริหารงานในสถานศึกษาของตนเอง กิจกรรมที่ครูมีระดับการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำผลด้านคุณภาพนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แสดงว่า ผู้บริหารและครูได้มีการใช้ผลจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544 : 24) และเห็นว่า การประกันคุณภาพภายในจะมีประโยชน์ ก็ต้องมีการนำผลการประกันคุณภาพไปใช้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล วัดกลาง จังหวัดขอนแก่น (2542 อ้างถึงใน จุไร ตนานนท์ 2543 : 33) ซึ่งได้ศึกษาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ในการทำการประเมินคุณภาพภายในให้สำเร็จนั้นต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงพัฒนางานของสถานศึกษาอย่างจริงจัง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผลที่ได้จากการประเมินทำให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สามารถปรับปรุงพัฒนาให้มีคุณภาพได้ ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อแสดงความพึงพอใจต่อสถานศึกษา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและศึกษานิเทศก์ ใช้ผลการประกันคุณภาพเป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการปรับปรุง พัฒนา จัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา พร้อมรับการประเมินจากภายนอก แสดงให้เห็นว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีการใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง

2.3 ด้านปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า

2.3.1 การเตรียมการ ปัญหา อุปสรรค ที่มีความถี่สูงสุดคือ บุคลากรไม่เพียงพอ มีครูไม่ครบชั้น รองลงมาคือ งบประมาณมีจำนวนจำกัด ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการประกันคุณภาพ และขาดแหล่งเรียนรู้ แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิศิษฐ์ ชฎาศิลป์ (2543) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง ความพร้อมและความคาดหวังของครู-อาจารย์ และผู้บริหารในการประกันคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในเขตการศึกษา 9 พบว่า ความพร้อมในด้านทรัพยากรคนตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าบุคลากร

การสอนไม่เพียงพอ ด้านงบประมาณไม่เพียงพอ เช่นเดียวกันกับผลงานวิจัยของ พิเศษฐ์ สีหนารถ (2543) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย พบว่า ด้านงบประมาณมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรกคือ ต้องได้รับการจัดสรรอัตราให้เพียงพอตามสภาพความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา รองลงมาคือ ควรจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอกับการะงาน และควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งค้นคว้าที่ทันสมัยในชุมชน

2.3.2 การดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ที่มีความถี่สูงสุดคือ บุคลากรมีงานที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้ รองลงมาคือ มีปัจจัยสนับสนุนการทำงานไม่เพียงพอ และขาดการตรวจสอบ กำกับ ดูแล นิเทศ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้ น่าจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่มีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ส่งผลกระทบต่อการตรวจสอบ กำกับ ดูแลและนิเทศอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรกคือ ควรมอบหมายงานตามกำลังความสามารถของผู้ปฏิบัติ รองลงมาคือ ควรจัดให้มีปัจจัยสนับสนุนการทำงานอย่างเพียงพอ และควรมีการส่งเสริม สนับสนุนอย่างจริงจัง มีการตรวจสอบ กำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพงษ์ โภคเปื้อย (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอกในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย พบว่า ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมเรียงตามลำดับความสำคัญ ควรดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากร การจัดการ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ตามลำดับ

2.3.3 การรายงานผล ปัญหา อุปสรรค ที่มีความถี่สูงสุดคือ การรายงานผลต่อชุมชนไม่เป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือ รายงานผลล่าช้าไม่ต่อเนื่อง ไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน และการรายงานผลไม่ตรงกับสภาพจริง ขาดข้อมูลที่ชัดเจน ยังอยู่ในวงแคบ ทั้งนี้ น่าจะเป็นผลมาจากการที่บุคลากรมีภาระงานมาก ทำให้มีการรายงานผลโดยขาดข้อมูลที่เป็นจริง เกิดความล่าช้าในการรายงานผล ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรกคือ ควรมีการรายงานผลต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือ ควรมีการรายงานผลอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอน และรายงานผลตามสภาพจริงมีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบโดยทั่วกัน

2.3.4 การนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ ปัญหา อุปสรรค ที่มีความถี่สูงสุดคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้นำผลการประกันคุณภาพไปใช้เท่าที่ควร รองลงมาคือ ผู้เกี่ยวข้องนำผลการประกันคุณภาพไปใช้ให้เกิดประโยชน์ยังไม่เต็มที่ สอดคล้องกับ

ผลงานวิจัยของ วิศิษฐ์ ชฎาศิลป์ (2543) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง ความพร้อมและความคาดหวังของครู-อาจารย์ และผู้บริหารในการประกันคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในเขตการศึกษา 9 พบว่า ด้านกระบวนการ ความคาดหวังต่อมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุง ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรกคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือสนับสนุนให้ สถานศึกษาปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ รองลงมาคือ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรได้มีการศึกษาผลที่ได้จากการประกันประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ถ่องแท้ในทุกๆ ด้าน และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่อไปนี้

3.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า มีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยังไม่มีกิจกรรมที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ควรจะได้มีการประชุมชี้แจง ให้มีความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนัก ให้บุคลากรมีระดับการปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกชั้นตอน

3.1.2 ในด้านการตรวจสอบประเมินผลระดับการปฏิบัติของครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ครูควรได้รับการพัฒนาในด้านนี้ให้มากขึ้น

3.1.3 ด้านการนิเทศของผู้บริหารเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง ผู้บริหารควรตระหนักให้ความสำคัญกับการนิเทศและดำเนินการนิเทศอย่างมีระบบโดยสม่ำเสมอ

3.1.4 การรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของหัวหน้าหมวด หรือ หัวหน้างานต่อครู อาจารย์เป็นรายบุคคล มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ควรพิจารณาและดำเนินการให้อยู่ในระดับมากที่สุดเท่าที่เทียบกับกิจกรรมอื่นๆ

3.1.5 ผู้ปกครองและนักเรียนจำนวนมากไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนด คณะทำงานและหน้าที่รับผิดชอบของคณะทำงาน ตลอดจนการได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรได้มีการดำเนินการประชุมชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วถึง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

3.1.6 ผู้ปกครองและนักเรียนบางส่วนไม่ได้รับทราบและไม่ยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษา ควรดำเนินการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษา

3.1.7 การได้รับทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนส่วนหนึ่งยังไม่ได้รับทราบผลการประกันคุณภาพ ควรให้ความสำคัญกับการรายงานผลและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง

3.1.8 มีนักเรียนจำนวนหนึ่งยังไม่ได้รับการสำรวจและจัดให้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ควรได้มีการสำรวจและดำเนินการประชุม ชี้แจงให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.1.9 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับดี แต่ด้านผู้เรียนและด้านปัจจัยอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ควรได้มีการดำเนินการ ปรับปรุงพัฒนาให้อยู่ในระดับคุณภาพดีในทุกด้าน

3.1.10 ผลการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนมาตรฐานที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 1 สามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลและมีความคิดรวบยอด มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาทุกแห่งควรรหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษายู่ในระดับดี

3.1.11 ผลการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนมาตรฐานที่ 10 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ร่าเร็งแจ่มใสมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อน และบุคคลทั่วไป และตัวบ่งชี้ที่ 5 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติดและปลอดจากสิ่งมอมเมา อยู่ในระดับคุณภาพดี ควรได้รับการปฏิบัติเพื่อรักษาระดับคุณภาพที่ดีไว้ตลอดไป

3.1.12 ผลการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัยมาตรฐานที่ 24 ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีจำนวนครูตามเกณฑ์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุง ควรได้รับการพิจารณาจากหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดสรรอัตรากำลัง และสถานศึกษาควรมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.1.13 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรพิจารณาและใช้ผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้อยู่ในระดับคุณภาพที่ดีในทุกด้าน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการประเมินและศึกษาผลกระทบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งในทางบวกและทางลบ

3.2.2 ควรมีการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีขนาดและทำเลที่ตั้งต่างกัน เพื่อศึกษาว่าขนาดและทำเลที่ตั้งเป็นอุปสรรคต่อการประกันคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงใด

3.2.3 ควรมีการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

3.2.4 ควรมีการประเมินและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

3.2.5 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กาญจนา เวชวิฐาน และคณะ “การศึกษาความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี” การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร 2543

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน *การเตรียมตัวของโรงเรียนเพื่อรองรับ*

การประเมินภายนอก ชุดเสริมประสบการณ์การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เล่ม 8 กรุงเทพมหานคร 2543

———. *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2543

———. *การพัฒนาโรงเรียนตามแบบมาตรฐานสากล* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2543

———. *การพัฒนาระบบการประเมินตนเอง* ชุดเสริมประสบการณ์การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เล่ม 5 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2543

———. *มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* กรุงเทพมหานคร วี.ที.ซี คอมมิวนิเคชั่น 2543

———. *ระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2540

———. *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2541

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน *คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษา*

ตามมาตรฐานการศึกษา : การออกแบบการประเมินผลภายใน พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น 2544

———. *แนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก* สำนักงานกฤษฎมนตรี ม.ป.ป.

———. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร พริกหวานกราฟฟิค 2542

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน **มาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก:**

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จุดทอง 2544

————. **รายงานการวิจัยเรื่อง การวิจัยและระบบการประเมินผลภายในสถานศึกษา**

กรุงเทพมหานคร วี. ที. ซี. คอมมิเนชั่น 2543

จูไร ตานานนท์ “สภาพปัจจุบันและปัญหาของการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน
สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2543

ชาติชาย พิมพ์ไสย “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2543

นวพร จูทอง “ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวิเชียรชม
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ 2546

นิตยา ภัตสรศิริ “หน่วยที่ 14 การประเมินโครงการ” ใน **ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการ
บริหารการศึกษา** เล่ม 4 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2537

ปาริชาติ ชาชุมวงศ์ “กระบวนการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในระบบ
การประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน
จังหวัดนครพนม” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2545

ปิยะมิตร สุริยกานต์ “การศึกษาการประเมินแผนและโครงการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2538

พงษ์พันธ์ ไชยวรรณ “การประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านกาดวิทยาคม
จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2541

- พิเชษฐ์ สีนารถ “การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2543
- พิศवास ยุติธรรมดำรง “การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรมสามัญศึกษา กับโรงเรียน
ที่อยู่นอกโครงการ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2542
- วรภัทร์ ภูเจริญ **แนวทางการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**
กรุงเทพมหานคร พิมพ์ดี 2541
- วาริน สิ้นสูงสุด **การประกันคุณภาพการศึกษา: ISO 9000-ธรรมเนียมสถานศึกษา**
กรุงเทพมหานคร สยามมิตรการพิมพ์ 2544
- วิรัช ชูสิน “ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับกระบวนการปฏิบัติงานประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2546
- วิโรจน์ ศรีโกภา และพีระ รัตนวิจิตร **จากหลักการ...สู่แนวปฏิบัติ การประเมินคุณภาพ
ภายนอกตามมาตรฐานการศึกษาชาติ** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์เจริญกิจ 2544
- วิศิษฐ์ ชญาศิลป์ “ความพร้อมและความคาดหวังของครู-อาจารย์และผู้บริหารในการประกัน
คุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 9”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2543
- สมคิด พรหมจ้อย เทคนิคการประเมินโครงการ นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2542
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์ **การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**
นนทบุรี จตุพร ดีไซน์ 2544
- สมประสงค์ วิทย์เกียรติ “หน่วยที่ 8 การประเมินแผนและโครงการ” ใน **ประมวลสาระ
ชุดวิชานโยบายและการวางแผนการศึกษา** นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2537

- สมพงษ์ โลกเปื่อย “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอก
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ฌตติวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2544
- สวัสดิ์ แก้วศักดิ์ “การติดตามผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541
เพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2543
- สิริรักษ์ รัชชานติ “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อประสิทธิภาพในการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิต
บัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2545
- สุพักตร์ พิบูลย์ “หน่วยที่ 1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมิน” ใน *ประมวลสาระ
ชุดวิชาการประเมินและการจัดการโครงการประเมิน* นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช 2544
- สุวิมล ว่องวานิช และนงราม เศรษฐพานิช “หน่วยที่ 10 การประกันคุณภาพการศึกษา”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินและการจัดการโครงการประเมิน* นนทบุรี
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2544
- อุดมชัย จินะดิษฐ์ “การจัดทำคู่มือคุณภาพ (Quality Assurance Manual)” *อุทวิวิจัย*
(พฤศจิกายน-ธันวาคม) 2543 หน้า 21
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน *วิธีทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน* (รวมเกณฑ์
การประเมินและตัวอย่างรายงาน) เล่มที่ 21 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ฟีนี 2544
- Bhola, H.S. *Evaluating Functional Literacy*. Tehean: Hulton Educational Publications,
1979.
- Blain, R. Worthen and James R. Sanders. *Educational Evaluation: Theory and Practice*.
California: Wadword Publishing, 1973.
- Stufflebeam, Daniel L. and Anthony J. Shinkfield. *Systematic Evaluation*. Boston:
Kluwep Nijhoff Publishing, 1985.
- Wilcox, B. *Time Constrained Evaluation: A practical Approach for LEAs and Schools*.
London: Routledge, 1992.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. **ชื่อ** นายทวีพล แพเรือง
สถานที่ทำงาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร
วุฒิการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร
2. **ชื่อ** นายสุเทพ จันทร์แก้ว
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดนาสัก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร
วุฒิทางการศึกษา กศ.ม. (ประถมศึกษา)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ การบริหารและการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา
3. **ชื่อ** นายธนเศรษฐ์ ชาญเชาว์
สถานที่ทำงาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร
วุฒิการศึกษา กศ.บ.(ภาษาไทย) กศ.ม.(ภาษาไทย) นศ.บ.(วิทยุโทรทัศน์) ศษ.บ.
 (การสอนสังคมศึกษา)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ นักวิจัยแห่งชาติ รหัส 41-11-0123 อาจารย์พิเศษ
 สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
4. **ชื่อ** นายวิทยา วรรณประพันธ์
สถานที่ทำงาน หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร
วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (การวิจัยการศึกษา)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ การวิจัยทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร รับผิดชอบงาน
 ประเมินมาตรฐานโรงเรียนและการประกันคุณภาพ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร
5. **ชื่อ** นายทวิ สุรเมธี
สถานที่ทำงาน เป็นผู้ประเมินภายนอก
วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผล สำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดชุมพร

6. ชื่อ นายปรีชา บัวกิ่ง
สถานที่ทำงาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร
วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ การบริหารและการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา
7. ชื่อ ดร. บัญชา แสนทวี
สถานที่ทำงาน สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ
วุฒิการศึกษา กศ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ นิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ทม 1307/ 347

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

27 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุ่งตะโก

เนื่องด้วย นางยินดี ทองคำ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าการประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู ผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งตะโก ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลประโยชน์ที่ได้จะเป็น ประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลอง เครื่องมือตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 5033566

โทรสาร 5033567

ที่ ศธ 1115.03/761

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งตะโก
อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร 86220

30 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้บริหาร โรงเรียน

เนื่องด้วย นางยินดี ทองคำ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าการประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู ผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งตะโก ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลประโยชน์ที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายจัสกดิ์ อ้วนอง)

หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุ่งตะโก

งานกรเจ้าหน้าที่

โทร. 077-536023

โทรสาร 077-585275

ทม 1307/ ว 442

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2

เนื่องด้วย นางยีนดี ทองคำ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าการประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลประโยชน์ที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 5033566

โทรสาร 5033567

ที่ ทม 1307/ว 442

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้บริหาร โรงเรียน

เนื่องด้วย นางยินดี ทองคำ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอสวี ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลประโยชน์ที่ได้
จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับ
ความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมขี้ขี้)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 5033566

โทรสาร 5033567

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัย เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. การตอบแบบสอบถามของท่าน จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัย จะสรุปผลในภาพรวม

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง ซึ่งจะทำให้การวิจัยครั้งนี้มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

นางยินดี ทองคำ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

25-34 ปี

35-44 ปี

45-54 ปี

55 ปี ขึ้นไป

3. ประสบการณ์การบริหาร

1-5 ปี

6-10 ปี

11-15 ปี

16-20 ปี

21-25 ปี

26 ปี ขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องระดับการปฏิบัติตามสภาพจริง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. การเตรียมการ					
1.1 การเตรียมความพร้อม					
1.1.1 ความพร้อมด้านบุคลากร					
1) สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา					
2) สำรวจความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ					
3) สร้างเจตคติ และแรงจูงใจที่บุคลากรมีต่อการประกันคุณภาพ					
4) ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพ					
5) ประชุมชี้แจงให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพในแนวทางเดียวกัน					
6) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรมีทักษะในการประกันคุณภาพ					
7) พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร					
8) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.1.2 ความพร้อมด้านทรัพยากรอื่นๆ 1) จัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการประกันคุณภาพ					
2) จัดตั้งอำนาจความสะดวกในการทำงาน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์					
1.2 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน 1.2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการทำงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และชุมชน					
1.2.2 กำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการแต่ละฝ่าย					
1.3 การวางแผนและการกำกับดูแล 1.3.1 กำหนดระบบการกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้					
1.3.2 จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานที่มีความเหมาะสมผล					
2. การดำเนินงาน 2.1 การวางแผน 2.1.1 กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา 1) วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของสถานศึกษา					
2) จัดทำธรรมนูญสถานศึกษา คู่มือคุณภาพ คู่มือดำเนินงาน เอกสารสนับสนุนการทำงาน					
3) กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาชัดเจน					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4) เป้าหมายของสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน					
5) เป้าหมายของสถานศึกษาสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน					
2.1.2 จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย					
1) จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายตามความต้องการของท้องถิ่นและสถานศึกษา					
2) จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายตามศักยภาพของสถานศึกษาในการพัฒนาเป้าหมายนั้น					
2.1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน					
1) กำหนดโครงการ /กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายได้					
2) กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการที่ชัดเจน					
3) กำหนดงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินงานพัฒนางานของสถานศึกษา					
4) กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานที่ชัดเจน					
2.2 การปฏิบัติตามแผน					
2.2.1 บุคลากรร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่วางไว้					
2.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข					
2.2.3 ผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรการปฏิบัติงาน					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.2.4 ผู้บริหารกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน					
2.2.5 ผู้บริหารให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2.3 การตรวจสอบประเมินผล					
2.3.1 วางกรอบการประเมิน					
1) ระบุมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่จะประเมิน					
2) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน					
3) ดำรวจข้อมูลที่สถานศึกษามีอยู่แล้ว และนำมาใช้ประเมินได้					
4) กำหนดแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมในการประเมินแต่ละตัวบ่งชี้					
5) กำหนดเครื่องมือ/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล					
6) กำหนดเกณฑ์การประเมิน					
7) กำหนดช่วงเวลาในการประเมิน					
8) กำหนดผู้รับผิดชอบประเมินในแต่ละมาตรฐาน					
2.3.2 การจัดหา / พัฒนาเครื่องมือ					
1) ดำรวจ ปรับปรุง พัฒนาเครื่องมือที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพ					
2) สร้างเครื่องมือใหม่ ทดลองใช้ และนำผลมาปรับปรุงก่อนใช้จริง					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3) เครื่องมือมีความเหมาะสมกับผู้ตอบ เข้าใจง่าย มีความตรง ความเที่ยง					
2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการ ที่เหมาะสม					
2) เก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการได้ ครบถ้วน					
2.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล 1) เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม					
2) แปลความหมายข้อมูลถูกต้อง สมบูรณ์					
3) วิเคราะห์และสังเคราะห์ผล การประเมินจำแนกตามมาตรฐานการศึกษา					
3. การรายงานผล					
3.1 จัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาหรือรายงานประจำปี					
3.2 นำเสนอผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี					
3.3 เผยแพร่ผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ 3.3.1 ผู้รับผิดชอบการประเมินสรุปรายงาน ผลการประเมินที่เกี่ยวกับนักเรียนต่อครูประจำ ชั้น ประจำวิชา อาจารย์ฝ่ายต่างๆ					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.3.2 หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้างานแจ้งผลการประเมินที่เกี่ยวกับครูอาจารย์ ให้ ครู อาจารย์ ทราบเป็นรายบุคคล					
3.3.3 ผู้บริหารดำเนินการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของสถานศึกษา ชี้แจงแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน					

ตอนที่ 3 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องระดับการปฏิบัติตามสภาพจริง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้
ระดับการปฏิบัติ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง					
1.1 ระบุมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาชัดเจน					
1.2 วางแผนกำหนดเป้าหมาย และวิธีดำเนินงาน					
1.3 ดำเนินงานตามแผนทุกชั้นตอน					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.4 นิเทศ ติดตามผลงาน หาจุดเด่น จุดด้อย และปรับปรุงให้เป็นไปตามที่กำหนด					
1.5 ประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี					
1.6 รายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ					
2. การใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
2.1 ผู้บริหารใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นแนวทางในการกำหนดพันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน งาน/โครงการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้					
2.2 ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรม การบริหารงานในสถานศึกษาของตนเอง					
2.3 ครูนำผลด้านคุณภาพนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้มีคุณภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
2.4 ครูใช้เป็นแนวทางปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมปฏิบัติงานของตนเอง					
2.5 ผู้เรียนและผู้ปกครองใช้ข้อมูลสารสนเทศ ด้านคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการแสดงความพึงพอใจต่อสถานศึกษา					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.6 ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการแสดงความคิดเห็น ช่วยเหลือ สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง					
2.7 ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียนมากน้อยเพียงใด					
2.8 ชุมชนใช้เป็นแนวทางตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นในสถานศึกษา					
2.9 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือ สนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่อไป					

**ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกิดจากการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา**

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	
1.1 การเตรียมความพร้อม	
1.1.1 ด้านบุคลากร	
.....
.....
.....
1.1.2 ด้านทรัพยากรอื่นๆ	
.....
.....
.....
1.2 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน	
.....
.....
.....
1.3 การวางแผนและการกำกับดูแล	
.....
.....
.....
2. ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	
2.1 การวางแผน	
2.2.1 การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	
.....
.....
.....

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
<p>2.1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2.1.3 การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2.2 การปฏิบัติตามแผน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2.3 การตรวจสอบประเมินผล</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>3. ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>4. ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัย เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. การตอบแบบสอบถามของท่าน จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัย จะสรุปผลในภาพรวม

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง ซึ่งจะทำให้การวิจัยครั้งนี้ มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

นางยีนดี ทองคำ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

21-30 ปี

31-40 ปี

41-50 ปี

51 ปี ขึ้นไป

3. ประสบการณ์การสอน

1-10 ปี

11-20 ปี

21-30 ปี

31 ปี ขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องระดับการปฏิบัติตามสภาพจริง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. การเตรียมการ					
1.1 การเตรียมความพร้อม					
1.1.1 ความพร้อมด้านบุคลากร					
1) สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะบุคลากรในสถานศึกษา					
2) สํารวจความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ					
3) สร้างเจตคติ และแรงจูงใจที่บุคลากรมีต่อการประกันคุณภาพ					
4) ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพ					
5) ประชุม ชี้แจงให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพในแนวทางเดียวกัน					
6) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรมีทักษะในการประกันคุณภาพ					
7) พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร					
8) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.1.2 ความพร้อมด้านทรัพยากรอื่นๆ 1) จัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการประกันคุณภาพ					
2) จัดตั้งอำนาจความสะดวกในการทำงาน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์					
1.2 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน 1.2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการทำงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และชุมชน					
1.2.2 กำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการแต่ละฝ่าย					
1.3 การวางแผนและการกำกับดูแล 1.3.1 กำหนดระบบการกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้					
1.3.2 จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานที่มีความเหมาะสมผล					
2. การดำเนินงาน 2.1 การวางแผน 2.1.1 กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา 1) วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของสถานศึกษา					
2) จัดทำธรรมนูญสถานศึกษา คู่มือคุณภาพ คู่มือดำเนินงาน เอกสารสนับสนุนการทำงาน					
3) กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาชัดเจน					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4) เป้าหมายของสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน					
5) เป้าหมายของสถานศึกษาสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน					
2.1.2 จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย					
1) จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายตามความต้องการของท้องถิ่นและสถานศึกษา					
2) จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายตามศักยภาพของสถานศึกษาในการพัฒนาเป้าหมายนั้น					
2.1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน					
1) กำหนดโครงการ /กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายได้					
2) กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการที่ชัดเจน					
3) กำหนดงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินงานพัฒนางานของสถานศึกษา					
4) กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานที่ชัดเจน					
2.2 การปฏิบัติตามแผน					
2.2.1 บุคลากรร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่วางไว้					
2.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข					
2.2.3 ผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรการปฏิบัติงาน					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.2.4 ผู้บริหารกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน					
2.2.5 ผู้บริหารให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2.3 การตรวจสอบประเมินผล					
2.3.1 วางกรอบการประเมิน					
1) ระบุมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่จะประเมิน					
2) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน					
3) ดำรวจข้อมูลที่สถานศึกษามีอยู่แล้ว และนำมาใช้ประเมินได้					
4) กำหนดแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมในการประเมินแต่ละตัวบ่งชี้					
5) กำหนดเครื่องมือ/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล					
6) กำหนดเกณฑ์การประเมิน					
7) กำหนดช่วงเวลาในการประเมิน					
8) กำหนดผู้รับผิดชอบประเมินในแต่ละมาตรฐาน					
2.3.2 การจัดหา / พัฒนาเครื่องมือ					
1) ดำรวจ ปรับปรุง พัฒนาเครื่องมือที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพ					
2) สร้างเครื่องมือใหม่ ทดลองใช้ และนำผลมาปรับปรุงก่อนใช้จริง					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3) เครื่องมือมีความเหมาะสมกับผู้ตอบ เข้าใจง่าย มีความตรง ความเที่ยง					
2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการ ที่เหมาะสม					
2) เก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการได้ ครบถ้วน					
2.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล 1) เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม					
2) แปลความหมายข้อมูลถูกต้อง สมบูรณ์					
3) วิเคราะห์และสังเคราะห์ผล การประเมินจำแนกตามมาตรฐานการศึกษา					
3. การรายงานผล 3.1 จัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาหรือรายงานประจำปี					
3.3 นำเสนอผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกปี					
3.3 เผยแพร่ผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ 3.3.1 ผู้รับผิดชอบการประเมินสรุปรายงาน ผลการประเมินที่เกี่ยวกับนักเรียนต่อครูประจำ ชั้น ประจำวิชา อาจารย์ฝ่ายต่างๆ					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.3.2 หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้างานแจ้งผลการประเมินที่เกี่ยวกับครูอาจารย์ ให้ ครู อาจารย์ ทราบเป็นรายบุคคล					
3.3.3 ผู้บริหารดำเนินการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของสถานศึกษา ชี้แจงแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน					

ตอนที่ 3 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องระดับการปฏิบัติตามสภาพจริง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้
ระดับการปฏิบัติ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง					
1.1 ระบุมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาชัดเจน					
1.2 วางแผนกำหนดเป้าหมาย และวิธีดำเนินงาน					
1.3 ดำเนินงานตามแผนทุกชั้นตอน					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.4 นิเทศ ติดตามผลงาน หาจุดเด่น จุดด้อย และปรับปรุงให้เป็นไปตามที่กำหนด					
1.5 ประเมินผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี					
1.6 รายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ					
2. การใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
2.1 ผู้บริหารใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นแนวทางในการกำหนดพันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน งาน/โครงการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้					
2.2 ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรม การบริหารงานในสถานศึกษาของตนเอง					
2.3 ครูนำผลด้านคุณภาพนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
2.4 ครูใช้เป็นแนวทางปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมปฏิบัติงานของตนเอง					
2.5 ผู้เรียนและผู้ปกครองใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการแสดงความพึงพอใจต่อสถานศึกษา					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.6 ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการแสดงความคิดเห็น ช่วยเหลือ สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง					
2.7 ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียนมากน้อยเพียงใด					
2.8 ชุมชนใช้เป็นแนวทางตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นในสถานศึกษา					
2.9 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือ สนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่อไป					

**ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกิดจากการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา**

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	
1.1 การเตรียมความพร้อม	
1.1.1 ด้านบุคลากร	
.....
.....
.....
1.1.2 ด้านทรัพยากรอื่นๆ	
.....
.....
.....
1.2 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน	
.....
.....
.....
1.3 การวางแผนและการกำกับดูแล	
.....
.....
.....
2. ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	
2.1 การวางแผน	
2.2.1 การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	
.....
.....
.....

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
<p>2.1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2.1.3 การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2.2 การปฏิบัติตามแผน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2.3 การตรวจสอบประเมินผล</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>3. ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>4. ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. การตอบแบบสอบถามของท่าน จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใดเพราะผู้วิจัยจะสรุปผลในภาพรวม
3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง ซึ่งจะทำให้การวิจัยครั้งนี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

นางยินดี ทองคำ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

25-34 ปี

35-44 ปี

45-54 ปี

55 ปี ขึ้นไป

3. การศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อนุปริญญา

ปริญญาตรี

อื่นๆ (ระบุ).....

4. อาชีพ

เกษตรกร

ค้าขาย

รับจ้าง

อื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ใน หน้าข้อความ หรือเติมคำในช่องว่างตามสภาพจริง
เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่อยู่ในชุมชนของท่าน หรือท่าน
มีส่วนเกี่ยวข้อง

1. ท่านเคยรับการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่เคย

เคย จำนวน.....ครั้ง

2. ท่านได้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาหรือไม่

ไม่ได้เข้าร่วม

ได้เข้าร่วม จำนวน.....ครั้ง

3. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่มี

มี โดยการบริจาค จัดงานหารายได้

4. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดคณะทำงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่มี

มี

5. ท่านได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่ได้รับ

ได้รับ ตำแหน่ง.....

6. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของคณะทำงานในการประกันคุณภาพภายในสถาน
ศึกษาหรือไม่

ไม่มี

มี

7. ท่านทราบเป้าหมายของสถานศึกษาหรือไม่

ทราบ

ไม่ทราบ

9. การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายของสถานศึกษาตรงกับความต้องการของท้องถิ่นหรือไม่

ตรง

ไม่ตรง

เพราะ.....

10. ผู้มีส่วนรับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกันทำงานตามแผนที่วางไว้
ใช่หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่

เพราะ.....

11. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน จัดตั้งอำนวยความสะดวกให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างมี
ความสุขใช่หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่

เพราะ.....

12. ท่านได้รับทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ได้รับทราบ

ไม่ได้รับทราบ

13. ท่านใช้ผลการประกันการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่ใช่

ใช่ ในเรื่องต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

แสดงความพึงพอใจต่อสถานศึกษา

แสดงความเชื่อมั่นต่อสถานศึกษา

ตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

อื่นๆ (ระบุ).....

14. ท่านเห็นว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีปัญหา อุปสรรค หรือไม่

ไม่มี

มี ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

งบประมาณไม่เพียงพอ

บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ

ขาดการประสานงานที่ดี

มีการประชาสัมพันธ์น้อยเกินไป

อื่นๆ ระบุ

15. ท่านมีข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่มี

มี ได้แก่.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**เรื่อง****การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา****สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร****คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. การตอบแบบสอบถามของท่าน จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะสรุปผลในภาพรวม
3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง ซึ่งจะทำให้การวิจัยครั้งนี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

นางยีนดี ทองคำ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

10-11 ปี

12-14 ปี

15 ปี ขึ้นไป

3. ระดับชั้นที่ศึกษา

ประถมศึกษาปีที่ 4

ประถมศึกษาปีที่ 5

ประถมศึกษาปีที่ 6

มัธยมศึกษาปีที่ 1

มัธยมศึกษาปีที่ 2

มัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ใน หน้าข้อความ หรือเติมคำในช่องว่างตามสภาพจริง
เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของนักเรียน

1. นักเรียนเคยได้รับการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่เคย

เคย จำนวน.....ครั้ง

2. นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่ได้รับ

ได้รับ โดยวิธี.....

3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่มีส่วนร่วม

มีส่วนร่วม โดย.....

4. นักเรียนได้รับทราบเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละฝ่ายในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ได้รับทราบ

ไม่ได้รับทราบ

5. นักเรียนได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่ได้รับแต่งตั้ง

ได้รับแต่งตั้ง ตำแหน่ง.....

6. นักเรียนทราบเป้าหมายของสถานศึกษาหรือไม่

ทราบ

ไม่ทราบ

7. นักเรียนยอมรับเป้าหมายของสถานศึกษาหรือไม่

ยอมรับ

ไม่ยอมรับ เพราะ.....

8. นักเรียนทำงานที่รับผิดชอบในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่ เพราะ.....

9. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพอย่างมีความสุขหรือไม่

ใช่

ไม่ใช่

10. นักเรียนทราบผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของนักเรียนหรือไม่

ทราบ

ไม่ทราบ

11. นักเรียนใช้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของนักเรียน ในการแสดงความพึงพอใจต่อสถานศึกษาหรือไม่

ใช่

ไม่ใช่ เพราะ.....

12. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของนักเรียน มีปัญหา อุปสรรค หรือไม่

ไม่มี

มี ได้แก่.....

13. นักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

ไม่มี

มี ได้แก่.....

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย**เรื่อง****การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา****สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร**

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัย เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

นางยีนดี ทองคำ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1. เพศ.....
- 2. อายุ.....ปี
- 3. วุฒิการศึกษา.....
- 4. ประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ.....ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. การเตรียมการ

1.1 การเตรียมความพร้อม

1.1.1 ความพร้อมด้านบุคลากร มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรอย่างไร

.....

.....

.....

1.1.2 ความพร้อมด้านทรัพยากรอื่นๆ มีการเตรียมการในเรื่องใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

1.2 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน มีวิธีการอย่างไร ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง

.....

.....

.....

1.3 การวางแผนและการกำกับดูแล มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

2. การดำเนินงาน

2.1 การวางแผน มีการวางแผนในการดำเนินงานอย่างไร

.....
.....
.....

2.2 การปฏิบัติตามแผน มีการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2.3 การตรวจสอบประเมินผล มีวิธีการตรวจสอบประเมินผลอย่างไร

.....
.....
.....

3. การรายงานผล มีการดำเนินการเกี่ยวกับการรายงานผลอย่างไร

.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. ผลการประเมินการประกันคุณภาพด้านผู้เรียน ด้านปัจจัย และด้านกระบวนการ

1.1 ด้านผู้เรียน มีผลอย่างไรบ้าง

.....
.....

1.2 ด้านปัจจัย มีผลอย่างไรบ้าง

.....
.....

1.3 ด้านกระบวนการ มีผลอย่างไรบ้าง

.....
.....

2. สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

3. การใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา มีการใช้ผลการประกันคุณภาพ
อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี
มีปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ อย่างไรบ้าง

1. ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

2. ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนำให้สัมภาษณ์ ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัย เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอสวี จังหวัดชุมพร แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

นางยีนดี ทองคำ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1. เพศ.....
- 2. อายุ.....ปี
- 3. วุฒิการศึกษา.....
- 4. ประสบการณ์ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์.....ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. การเตรียมการ

1.1 การเตรียมความพร้อม

1.1.1 ความพร้อมด้านบุคลากร มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรอย่างไร

.....

.....

.....

1.1.2 ความพร้อมด้านทรัพยากรอื่นๆ มีการเตรียมการในเรื่องใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

1.2 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน มีวิธีการอย่างไร ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง

.....

.....

.....

1.3 การวางแผนและการกำกับดูแล มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

2. การดำเนินงาน

2.1 การวางแผน มีการวางแผนในการดำเนินงานอย่างไร

.....
.....
.....

2.2 การปฏิบัติตามแผน มีการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2.4 การตรวจสอบประเมินผล มีวิธีการตรวจสอบประเมินผลอย่างไร

.....
.....
.....

3. การรายงานผล มีการดำเนินการเกี่ยวกับการรายงานผลอย่างไร

.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. ผลการประเมินการประกันคุณภาพด้านผู้เรียน ด้านปัจจัย และด้านกระบวนการ

1.1 ด้านผู้เรียน มีผลอย่างไรบ้าง

.....
.....

1.2 ด้านปัจจัย มีผลอย่างไรบ้าง

.....
.....

1.3 ด้านกระบวนการ มีผลอย่างไรบ้าง

.....
.....

2. สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

3. การใช้ผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษา มีการใช้ผลการประกันคุณภาพ
อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวี
มีปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ อย่างไรบ้าง

1. ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

2. ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนำให้สัมภาษณ์ ณ โอกาสนี้

**แบบบันทึกผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา
ของโรงเรียน.....อำเภอสวี จังหวัดชุมพร**

มาตรฐานการศึกษา	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียน			
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์			
1. มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบ และ หลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา			
2. ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับระดับ อาชีวศึกษา)			
3. มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อ ส่วนรวม			
3. มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อ ส่วนรวม			
4. ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและ ส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติ อย่างประหยัดและคุ้มค่า)			
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์			
1. สามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิด รวบยอด			
2. สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณา ข้อดี-ข้อเสีย ความถูก-ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหาคำตอบ เลือกวิธี และมีปฏิภาณในการแก้ปัญหาและตัดสินใจได้อย่างสันติและ มีความถูกต้องเหมาะสม			
3. มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์และกำหนด เป้าหมายได้			

มาตรฐานการศึกษา	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร 1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์/กลุ่มวิชา/หมวดวิชาที่สำคัญ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชาเฉพาะสาขาสำหรับอาชีวศึกษา)			
2. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร			
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 1. มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล			
2. รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา			
3. สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง			
มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต 1. สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนและผลงานมีประสิทธิภาพ			
2. ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน พัฒนางาน สามารถทำงานอย่างมีความสุข และภูมิใจในผลงานของตนเอง			
3. สามารถทำงานเป็นทีม (ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น ร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม)			
4. มีเจตคติต่ออาชีพสุจริต			

มาตรฐานการศึกษา	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี			
1. มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน			
2. มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน			
3. ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อน และบุคคลทั่วไป			
4. รู้จักดูแลสุขภาพ และป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ			
5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติดและปลอดจากสิ่งมอมเมา			
มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา			
1. มีความชื่นชมและสามารถร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา			
มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ			
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา			
1. มีการจัดองค์กร/โครงสร้างการบริหารชัดเจน			
2. มีปรัชญา แผนพัฒนา/ธรรมนูญสถานศึกษา แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และตัวชี้วัดความสำเร็จ			
3. มีการปฏิบัติตามแผน			
4. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม			
5. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง			
6. มีระบบข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน ถูกต้อง ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้			

มาตรฐานการศึกษา	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
7. มีการบันทึกและรายงานผลการประเมิน			
8. มีการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน			
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา			
1. ผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา			
2. มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน			
3. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ			
4. ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา			
มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน			
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ			
3. มีการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง			
4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน			
5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของผู้เรียน			
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา			

มาตรฐานการศึกษา	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน			
8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง			
9. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตน และมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน			
มาตรฐานด้านปัจจัย			
มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการ			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง			
2. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง			
3. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย			
มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
1. ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตรและเป้าหมายการจัดการศึกษา			
2. ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนและกระบวนการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
3. ครูมีความรู้ความสามารถในการประเมินผลการเรียนการสอน และการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาคุณภาพ			
มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ			
1. ครูมีความถนัด/ความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ			
2. มีจำนวนครูตามเกณฑ์			

มาตรฐานการศึกษา	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
<p>มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>1. มีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น</p>			
<p>2. มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้</p>			

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางยินดี ทองคำ
วัน เดือน ปีเกิด	23 เมษายน 2499
สถานที่เกิด	44 หมู่ที่ 1 ตำบลนาสัก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. (การศึกษาชนบท) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2523
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดนาสัก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดนาสัก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร